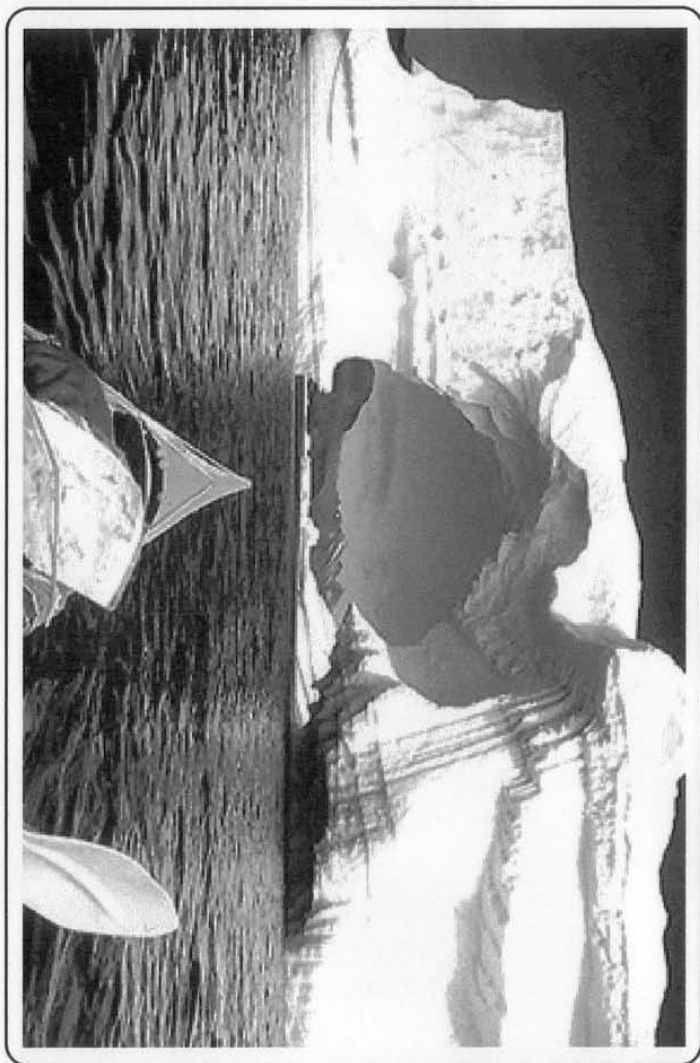

Kajakfärd

NORDEN
ETT KONTAKTNÄT

N:o
18

---

aug
2002

TILLBAKA TILL RUTA 1 IGEN

Upp som en sol, ned som en pannkaka

Ja, som du ser är vi tillbaka i det gamla enkla kopierade bladet igen. Sammanslagningen med Brunnsanbladet fungerade tyvärr inte så bra, bl.a. satt vi för långt ifrån varann @-post till trots. Min dator klarar inte heller att ta emot och hantera fotomaterial, vilket medförde mycket strul, missförstånd och annat. Det var också många andra ting som strulade till sig rejält och summan av kardemumman blev en himla massa missförstånd, order och kontraorder, bristande och varierande information o.s.v., vilket alltsammans ledde till merjobb och frustrationer för oss allihop.

Dessutom har Brunnsanbladet fixerade utgivningsdatum, vilket innebär att det måste finnas material vid datum för presstopp. Så fungerar inte Kajakfärd Norden, utan jag har gjort tidningen när jag fått in tillräckligt med material, vilket ibland kan dröja väldigt länge. Så vid förra datum för presstopp fanns helt enkelt inget material. Jag trodde också att fler medlemmar skulle bli inspirerade till att skicka in material nu när tidningen blev proffsigt gjord och i färg, men så blev det inte.

Jättetråkigt att lägga ner sammanslagningen tycker jag. Jag hade hoppats på en expansion som skulle medföra icke blott att bladet nådde ut till fler kajakister runtom i Norden, utan också att jag

såsmåningom kunde släppa alltsammans och låta proffsen ta hand om en fin kajaktidning, medan jag som prenumerant på densamme kunde luta mig tillbaka i fåtöljen och bara njuta av resultatet.

Resultatet har istället blivit en enorm tillbakagång för Kajakfärd Norden. Av de över 300 medlemmarna från förra perioden, har nu färre än 100 återkommit för en period till. Det har dock tillkommit en del nya medlemmar, så i skrivande stund är vi 120 stycken och av dessa är det bara några ytterst få från andra länder än Sverige. Vi har alltså tappat nästan alla våra danska, norska och finska vänner.

Nu ger jag upp slutgiltigt. Vi kör den här perioden ut, d.v.s. troligen tre tidningar till efter detta nummer, sedan dödar jag Kontaktnätets Postgiro och lägger ner Kajakfärd Norden. Vill du starta upp något liknande Kajakfärd Norden, eller t.ex. har en hemsida med information, forum och annat som täcker upp för hela Norden, så meddela mig gärna detta. Då kan jag genom denna tidning nå ut med information till de medlemmar som finns kvar och är intresserade av att ha en kontaktlänk till de nordiska grannlandskajakisterna. Till sista numret kommer jag också att bifoga en medlemsförteckning, så att de som vill kan nå varann. Så

har du t.ex. en e-postadress men inte meddelat mig den, kan det vara bra att göra det ifall du vill ha med den i förteckningen. Mejla uppgifter för medlemsförteckningen antingen till mig eller till våra registerspindlar Erik & Pia på erik@kajak.nu

Kajakfärd Nordens redaktion har också **bytt adress** igen, eftersom jag har flyttat ännu en gång. Förhoppningsvis är det sista gången i mitt liv jag flyttar nu, ty jag har hamnat i Paradiset verkligen. Hyr en röd stuga med vita knutar på en lantgård vid sjön Yngarens strand. Hyresvärden är hyresgästens dröm förkroppsligad. För honom är allt ”inga problem” och han månar om oss hyresgäster och pysslar om oss på alla upptänkliga sätt. Han har också ordnat med en synnerligen lyxig plats för min kajakbyggarbod, så nu väntar jag bara på att transportfirmans semestrar ska ta slut och att dom ska få en körning åt mitt håll. Jag har väntat länge nu.....

Nå, nya adressen:
Kajakfärd Norden
c/o Karin Mentzing
Marieberg
640 20 Björkvik
Sverige

tel och @-post som tidigare: 0155 722 60
karin.mentzing@swipnet.se

Skicka mig massor av material till kommande nummer av tidningen!! Det kan vara berättelser om sommarens kajakfärder, ett kajakkåseri, information om träffar, turer och annat på gång, tips om bra eller dåliga kajakprylar, recept på god

stormköksmat, beskrivningar på gör-det-själv-prylar, berätta om erfarenheter du gjort vid undervisning, turpaddling eller annat m.m.o.s.v., alltifrån små korta notiser till längre utläggningar. Har du teckningar eller foton med mycket kontrast som kan funka i svartvitt, så kan du skicka mig detta med vanlig snigelpost, jag gör nu tidningen hos Hild&Anders på deras dator och Anders kan hjälpa mig att scanna och hantera bildmaterial. Men tänk på att kvalitén på slutprodukten blir väldigt enkel.

Jag fick häromdagen ett ganska hårresande @-brev från Paul i Nya Zeeland. Vår gemensamme vän Alvin och hans dam Nettie var nere vid Stewart Island och paddlade några dagar. En afton kom de till en vik de tänkt campa vid och Alvin stannade vid vikens mynning för att fiska upp kvällsmaten. Nettie kryssade runt invid strandkanten och njöt när hon blev abrupt uppväckt av Alvins vrål. Han satt där och fiskade i godan ro, när plötsligt en meterlång svart tentakel dök upp och slingrade sig över fördäck på hans kajak.

”Nettie, come and help me!!” skrek han, varpå Nettie satte högsta fart mot honom, stannade på behörigt avstånd, halade upp kameran och började fotografera vilt.

Alvin försökte avhysa tentakeln med hjälp av paddeln, vilket resulterade i att tentakeln slingrade sig runt paddeln istället.

Det handlade om en bläckfisk med ca en meter långa armar och halvmeterlångt huvud, och Alvin kan intyga att det är ruskigt tungt att paddla med ett sådant ekipage hängande i paddeln.

1995 var jag med på en dryg veckolång kajaktur i västra Skottland. Turen kallades (Scottish) International Sea Kayak Adventure (SISKA) och deltagarna var från olika Europeiska länder. Året därpå inbjöd jag samma gäng till en paddling i Gryt-S:t Anna skärgårdar på svenska östkusten (SISKA igen, för Sweden) och 1997 var jag med samma gäng igen på en tur längs Den Röda Granitens Kust i Bretagne, Frankrike (FISKA).

1998 paddlade gruppen (hädanefter utan mitt deltagande) i Nordfriesiska ögruppen, Tyskland (GISKA för Germany), 1999 i sydvästnorska fjordar (NISKA), 2000 vid Italienska ön Sardinien i Medelhavet och 2001 längs Asturiens kust i norra Spanien.

I år går turen i Ålands skärgård (FISKA för Finland) och jag var uppe i Kapellskär och träffade mina gamla paddlekompisar, det var flera år sedan sist.

Jag kunde inte delta i turen, men jag fick en härlig afton på campingen tillsammans med dem och följde med på färjan till Mariehamn där våldsamt vinkande mellan kaj och båt avslutade umgänget för mitt vidbekommande.

Gruppens deltagare har varierat en smula för varje år. Några har inte kunnat komma med, några andra har tillkommit. Några har varit med till och från, andra bara ett år, andra nästan varje år, men det finns alltid en liten kärna av gamla bekanta som friskas upp av lite nyanlända.

Eftersom deltagarna kommer från många olika länder i Europa, får man dels insikt i olika länders kajaktraditioner, dels en brokig samling goda vänner utspridda på

lämpliga platser med lokalkännedom i intressanta paddelvatten och dels möjligheten att paddla i olika länder varje år.

Detta är definitivt något att fundera på för dig som vill lära känna kajakister från olika länder. Bjud in till en tur i något område du känner väl! Med internet, hemsidor och @-post är detta nuförtiden synnerligen enkelt. Informera om turen på olika organisationers hemsidor, i prenumerationsnätverk etc.

Jag rekommenderar ett max antal deltagare av c:a 25 och du måste då veta att ställen ni ska övernatta på kan rymma så många personer och tält. Man kan naturligtvis också ha ett basläger och göra olika dagsturer utifrån det. Planera dagsetappernas längd varierande mellan 25-30 km, max 35 någon dag, men ange att deltagare måste kunna paddla c:a 40 km/dag. Det är STOR skillnad att paddla 40 km med en liten grupp, mot att göra det med 25 personer.

Det enda vi brukar ta betalt när vi arrangerar en ISKA-tur, är direkta kostnader för porton, kontorsmaterial o.s.v. för info-brev och liknande. Det har blivit någon hundralapp per person.

Är du sugen på att arrangera en internationell tur och vill ha tips om olika saker att tänka på, får du gärna höra av dig till mig.

Nu rundar jag av för denna gång och önskar dig en trevlig läsestund med resten av denna tidning.

vid tangentbordet: Karin Mentzing

Magnus Fischer erbjuder föredrag om sin färd:

Kajak runt Skandinavien

Föredragets ram är en reseskildring där jag visar bilder från min 682 mil långa färd längs skärgårdar, stränder, fjäll, fjordar, skogar och sjöar. Innehållet handlar däremot inte om detaljer kring paddling utan framför allt om mina erfarenheter och reflektioner kring:

- Att coacha sig själv
- Mental inställning och mentala strategier
- Betydelsen av tydliga mål och delmål
- Påverkan genom kommunikation
- Att lära och utvecklas av problemsituationer

Föredraget tar 90 minuter + frågor, det behövs därför 2 timmar totalt.

Vid intresse, kontakta mig på:

e-mail: magnus_fischer@hotmail.com

tel 08-758 18 83

Snart dags för

STOCKENTRÄFFEN

på Orust.

Den 23-25 augusti samlas många glada kajakister på Stockens camping längst ut på Orust i Bohuslän. Inget är direkt arrangerat, utan träffen blir vad vi deltagare gör den till. Umgänge, utbyte, träning tillsammans med nya kajakkompisar, paddelturer, surf&rockhopping om havet bjuder upp till dans, fest och gamman; kajakkul helt enkelt. Det kommer att genomföras certifiering av instruktörer under helgen och det kan tänkas att de grupperna behöver tur- och kursdeltagare som adepterna ska leda.

Hasse Friedel har utlyst tråkjakutställning och alla som har en tråkjajak är välkomna att lägga fram den för beskådan. Skriv gärna en lapp där du berättar vad det är för modell, vilken byggmetod du använt, vem du är som byggt o.s.v. allt efter tycke och smak.

Eventuellt kommer Magnus Fischer att hålla föredrag om sin färd Kajak Runt Skandinavien och det kan tänkas att andra liknande händelser anordnas av personer som har något att berätta, bilder att visa etc.

Kanske du själv har en idé om någon skoj tävling, kortkurs, tematur eller annat? Var och en som vill arrangera något, tar själv ansvar för detta, och kan naturligtvis också ta betalt av deltagarna, men prata gärna med Orust-Kajak om din idé, så kan du få ut info om det på deras hemsida.

Kolla www.orust-kajak.se vad som är på gång på Stockenträffen.

/Karin Mentzing

Danmarks sydligaste punkt

av Jim Danielsson

Det finns en liten gräsbeklädd kulle på danska ön Lolland intill stranden mot Guldborg Sund. Kullen är omgiven av lummiga lövträd och bördiga åkerfält. Sommarvinden sjunger i trädens kronor och får den mognande säden på intilliggande fält att vaja som ett hav i dyning.

I väntan på att en hård västvind ska mojna, ligger jag lojt på rygg i kullens mitt och njuter av att finnas till. Det är juli månad år 1989 dag nr 95 på min färd från Nord-Norge. Eftersom vinden brukar avta mot aftonen, sjösätter jag och fortsätter söderut med förhoppning att nå sydspetsen av ön Falster, där Gedser Odde, Danmarks sydligaste punkt är belägen.

Det blir dock ingen lugn kvällspaddling. Mörkret faller, men vinden dör inte ut och vågorna blir inte mindre. Tre kilometer hitom udden finns en småbåtshamn. De växande pålandssjöarna omsluter hamnpirarna med vitt skum och inloppet ser inte bara smalt ut, det förefaller även vara blockerat av kaotiska brottsjöar över hela sin bredd. Men lamporna på pirarna och inne i hamnen lyser lockande vänligt i mörkret, varför jag välkomnar en tvångssurf som skyfflar in mig genom den kokande öppningen till hamnens lugna trygghet.

Också följande dag blåser vinden från väst, om än något svagare. När jag väl passerat Gedser stora färjehamn vrids kursen mot sydost. Jag får vinden i ryggen och förs framåt i gungande medsjö mot Gedser Odde. Vågorna är långa och mjuka. Utan besvär kan jag öppna akterluckan och duka upp andrafika på fördäck, alltmedan jag drivs närmare udden.

Den där speciella, nästan högtidliga känslan, som infinner sig när jag rundar en avlägsen fyr eller en geografisk punkt som ligger längst ut åt något håll, tar mig i sitt grepp. Nu är jag nästan mittför udden och vyn mot norr öppnar sig. Havet ser helt annorlunda ut. Landet ger fullkomligt lä mot västvinden, vattnet ligger blankt och stilla intill sandstranden som sträcker sig långt bortom vad ögat når.

Med lugna femtiofem paddeltag i minuten bibehålls ekipagets behagliga marschfart. Långt där framme, norr om Mön, norr om Fagse Bugt, norr om Köge Bugt, ligger Köpenhamn. Snart ska jag vara där. Osökt gnolar jag på melodin - Wonderful, Wonderful Copenhagen.

Gäst i havsörnens rike

av Henrik Westermarck, Finland

Vårsolen gassar och Stegskärs klippor ger lä från nordanvinden när jag sakta glider fram i det grunda sundet mellan Stegskär och Stora Stegskär i Mariehamns södra skärgård på Åland. Vattnet är kristallklart, nästan som i Medelhavet, och solen värmer mot torrdräkten.

Så ser jag dem: Ett havsörnspar sveper fram i sundet, bara tio meter över vattnet, mindre än hundra meter från mig. En gråtrut försöker irritera dem, men med örnens stolta överlägsenhet, ger de fullständigt blanka katten i fridstöraren. De är bara upptagna av varandra, tar några kraftiga vingtag på breda vingar och stiger uppåt i sitt skärgårdsrike.

De sveper fram över mig och sveper på breda vingar omkring i vinden och solen i en långsam, värdig dans.

Jag följer dem länge med blicken, och när jag fortsätter min avbrutna tur, ser jag en ensam örnfjäder flyta på vattenytan. Den blir ett påtagligt minne av synen, som för evigt är inristad i mitt minne.

Skärgården söder om Mariehamn är ett paddlarens paradys.

Stegskärsarkipelagen är mer eller mindre fri från fritidshus, klipporna är släta, nedhyvlade av istidens hyvel och slipade av otaliga vågor. Nu, på våren när ejdrarna sjunger sitt aooo över fjärdarna och tobisgrisslor svirrar fram för att i en vid sväng komma och ta en närmare titt på gästen i den gula kajaken, visar skärgården upp sig från sin allra bästa sida.

Självt sjösatte jag kajaken vid pensionat Gripen, där vägen söderut från Mariehamn via broar och vägbankar svänger ut mot öar med namn som Granholm, Nåtö och Järsö. Jag paddlade i en frisk nordlig bris ut genom Nåtöströmmarna, vattnen där jag som tonåring tillbringade långa sköna dagar med fiskekompisar och där jag lärde mig segla och njuta av skärgården.

Från mellanskärgårdens lummiga holmar satte jag kurs mot ytterskärgården och gled så småningom fram mellan vågslipade klippor där svenska kusten är närmaste land i väster.

Hur ser det ut bakom nästa holme? Att jag paddlade med vinden i ryggen hade jag för länge sedan glömt.

En stund låg jag med aktern inkilad mellan två klippor och med Nyhamns gamla gruvtorn utanför mig. Här laddas batterierna för en ny omgång med kommunala papper och polisrapporter på redaktionen därhemma!

Vad gjorde det, att hemfärden sedan blev en envis kamp mot en styv vårnordan, och att jag var ganska trött i rygg och armar när jag några timmar senare surrade kajaken på biltaket. Jag hade fått uppleva en underbar dag i havsörnens rike.

I Erik den Rödes kölvatten till Grönländska Kajakmästerskapen

av Thomas Haraldson

I morse vaknade jag kl. 6.30 i en soffa på Kastrup. Dit anlände jag i gårkväll och flyget till Grönland blev en timma försenat p.g.a. strejk.

Nu sitter jag utanför mitt tält, 150 meter öster om Tjodhilds kapell, det som Erik den Rödes hustru Tjodhild lät bygga 1000 e.k.

Det nuvarande kapellet är visserligen en kopia byggd till minne av kristendomens införande på Grönland. Grunden till det riktiga kapellet hittades ett par hundra meter längre västerut. Erik själv höll sig till den gamla religionen livet ut.

Här i Brattalid kan man tydligt se var de olika husen har legat och muren runt kyrkogården står ännu kvar.

När planet närmar sig Östgrönlands kust ser jag de taggiga bergen med otaliga glaciärer som rinner ner mot havet likt grädde med chokladrippel över. Ostkusten är karg och ogästvänlig, men strax sänker sig maskinen ner mot Narsarsuaq på västkusten.

Flygfältet ligger längst in i en fjord där det är soligt och varmt med gula och lila blommor som färgar sluttningarna. Ute i fjorden flyter vita isberg och på andra sidan syns det lilla samhället

Qagssiarssuk, som ligger där Erik den Röde slog sig ner och kallade stället Brattalid. Det är alltså där du finner mig den första aftenen på min kajakfärd.

Jag ska paddla till Nanortalik längst söderut på västkusten, där de Grönländska Kajak Mästerskapen går av stapeln om 14 dagar. På vägen kommer jag att passera igenom det område som nordborna befolkade i nästan 500 år och kallade Österbygden.

Min kajak har jag skickat med båt från Aalborg till Narsarsuaq, den ligger i en container och väntar på mig. Att få rum med packning för fyra veckor i en Sirius är inte lätt, men med skohorn, milt våld och lite däckslast gick det iallafall.

När jag glider ut på fjorden skiner solen och en sval vind från havet skapar en krabb sjö. Det är en underbar känsla att äntligen vara på väg efter ett halvt års planerande och hittills har allting fungerat perfekt.

Efter Brattalid fortsätter jag västerut, ut mot havet. Redan andra dagen förändras vädret, och jag får frisk vind och skurar av regn. Det är kallt, några få plusgrader

och snön på sluttningarna når nästan ner till havet.

Det är inga svårigheter att hitta lägerplatser, bergen planar ut innan de når havet och bildar en hylla där det är lätt att sätta upp ett tält.

All utrustning blir successivt blötare och blötare. Den femte juli, efter tre dagars paddling kommer jag till Narsaq, ett litet samhälle vid fjordens mynning. Jag rundar en udde och plötsligt ligger byn där. En havsörn välkomnar mig från ovan.

Narsaq är ett typiskt grönländskt samhälle med små färgglada trähus utslängda lite här och var på klipporna.

Här låg en gång gården Dyrenäs och byns museum är fullt av föremål som hittats i jorden. Det finns också ett vandrarhem här som jag tar in på och breder ut alla mina våta pinaler till tork. Lyckligtvis är jag ensam på rummet, mina tillhörigheter luktar inte särskilt gott.

Nästa morgon skiner solen och innan jag glider ut på det blanka havet har jag provianterat. Allting är torrt, solen värmer och jag paddlar i bara t-shirt.

Jag passerar norr om Igdlutalik, ön där Erik den Röde bodde när han var här första gången, förvisad på tre år från Island. När han kom tillbaks till Island berättade han om det Gröna landet. När han sedan blev förvisad för andra gången fick han 24 skepp som följde med honom, varav endast 12 kom fram. Farvatten runt Kap Farväl är fulla av is och ökända bland sjöfarare.

Vattnet inne i viken har en jade-grön färg, sediment från glaciärerna gör det opakt. Längre ut mot havet blir det kristallklart. Kartan jag har är i skala 1:250 000, m.a.o.

mycket grov och det känns trögt att paddla innan jag vänjer mig. Nordboruiner är markerade med ett kryss på kartan och jag går ofta iland på dessa ställen för att äta lunch.

Ruinerna är svåra att hitta, kartan stämmer inte alltid överens med verkligheten, men det är vackra platser. Kråkris och mossa täcker marken, björkar och sälgräs är bara små buskar som kryper utmed marken och hukar sig för vinterns vind och kyla. Det är gott om små bäckar med friskt smältvatten.

Temperaturen varierar mycket. När det är vindstilla och solsken kan jag ligga på klipporna och sola mig, men när solen går i moln eller försvinner bakom ett berg behövs både långkalsonger och tjock tröja. Flera nätter är det frost.

Här söder om polcirkeln går solen ner på natten. På mina tidigare turer till Grönland har jag hållit mig längre norrut och nätterna har varit betydligt varmare.

Jag fortsätter söderut ett par dagar tills jag når Qaqortaq som är ett av de större samhällena på Grönland med ca 3000 invånare och ligger på sluttningarna av ett berg.

I hamnen får jag hjälp av några nyfikna åskådare att dra upp kajaken och på kajakklubben är det full rush med att förbereda sig för mästerskapen som startar om bara en vecka.

Nere i hamnen träffar jag också två amerikaner som just avslutat en etapp på sin väg runt Grönland. Nu ska dom upp och korsa den ökända Mellvilbukten på norra Grönland.

Följande morgon bjuder på dimma, en kompakt och stilla dimma, så jag har laddat gps'n med nya batterier och ett par

waypoints.

Nu är vattnet kristallklart och det ger en överklig känsla av att sväva fram över ett stenlandskap. Framåt tolvtiden spricker dimman upp och jag får en fantastisk paddling. När vinden mojnar och det blir varmt kommer myggen och knotten fram, men det blir ett mindre problem än jag har väntat mig.

NO om Qaqortaq ligger Hvalsøy och där står kyrkan kvar sedan den byggdes på 1300-talet. På en sluttning ner mot havet har det legat en stor gård där det bott välbärgat folk. Gården grundades år 985 av Thorkel Farserk, en av Erik den Rödes vänner.

Nu börjar isen öka. Det är "storisen" från ostkusten som driver söderut, rundar Kap Farväl och täpper igen fjordarna här på södra Grönland. Ibland ser det omöjligt ut att kunna komma framåt men med kajak hittar man alltid små råkar mellan ismassorna. Isen är sällan ett problem, den kan till och med vara en fördel ty den dämpar sjön och lär för vinden. Långa överfarter ter sig inte heller så dramatiska ifall det finns gott om is. Skulle det gå riktig galet och man hamnar i vattnet så kan man kravla upp på isen. Jag har med mig isdubbar, dels av den orsaken och dels för att kunna dra mig fram när det är riktigt trångt.

När jag närmar mig Nanortalik möter jag min första val. I ett sund kommer den emot mig, det är en vågval, eller sillpisker som den kallas här, och den passerar ca 10 meter från mig. Det är alltid en mäktig känsla att sitta i kajak och titta på valar. Längre söderut kommer jag att få se många fler.

På ön Unartoq stannar jag en natt och

badar i de varma källorna. Jag har sällskap av två grönländska familjer som också tältar här. På 1300-talet skrev Ivar Brådsson i sin beskrivning över österbygden "men om sommaren är det lagom varmt så att man kan bada där och många får där bot för sin hälsa".

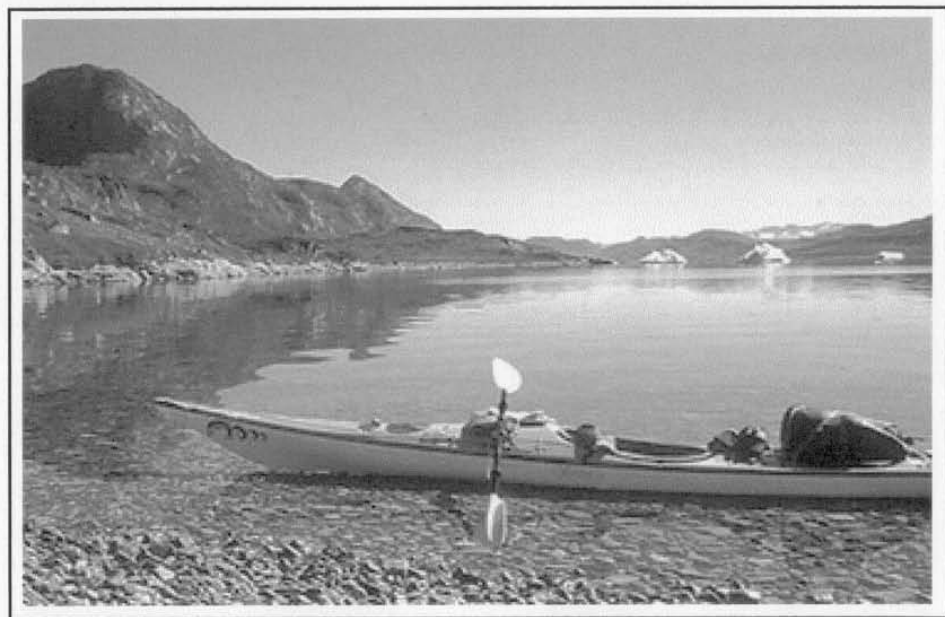
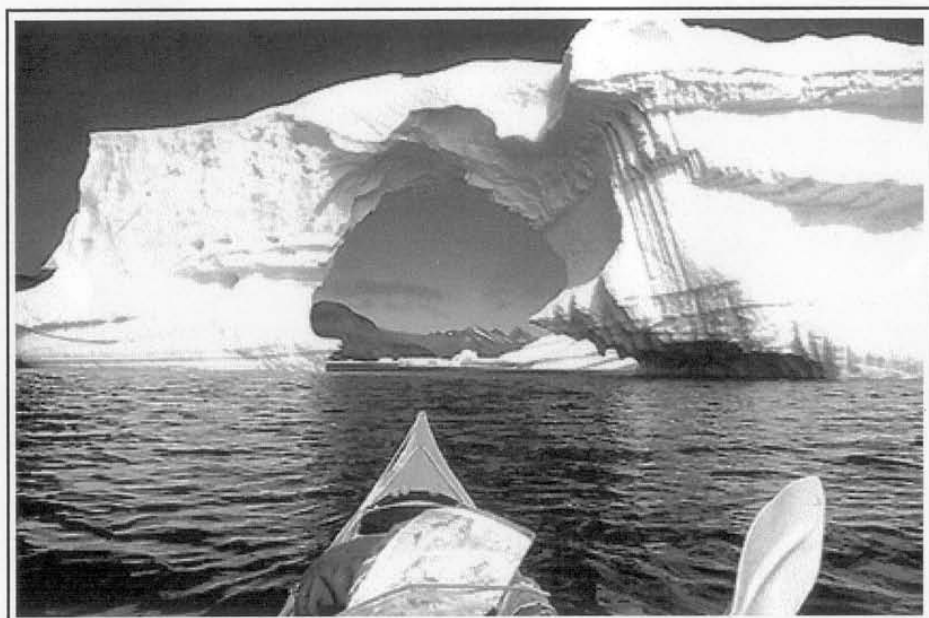
Samtidigt som jag paddlar släpar jag ofta en dörj efter mig i hopp om att få en öring, men jag får nöja mig med stora torskar som jag filear, steker och äter med potatismos.

På eftermiddagen den 12 juli efter 120 sjömil paddling, når jag fram till Nanortalik. Det är en typisk grönländsk stad med 1500 invånare och nere vid den gamla hamnen ligger röda stockhus från 1700-talets kolonialtid. De flesta grönländska samhällen har börjat som handelsstationer anlagda av danskarna, men så småningom slog sig grönländarna ner vid dessa platser och samhällen växte fram.

Utänför kommunhuset träffar jag Pavia som jag varit i kontakt med innan jag for hemifrån. Pavia är medlem i den lokala kajakklubben och han ger mig ett rum på ett tomt elevhem. Stället är ganska nedslitet, men det är skönt att kunna breda ut sig.

Nästa dag ska tävlingarna börja och lag från nästan hela Grönland har kommit. Två klubbar har tyvärr inte ansett sig ha råd att resa hela den långa vägen hit. Från Umanak tar det en vecka med båt, så nästa år ska tävlingen gå av stapeln i Illulisat i Diskobukten som ligger mer centralt.

Totalt är det ett 80-tal tävlande som har kommit hit och tävlingarna inleds med att vi tågar bakom de grönländska vita och röda fanorna till kyrkan ute vid den

gamla hamnen. Efter en gudstjänst på grönländska hålls det massor av långa tal. Tävlingarna ska pågå i en vecka, varje dag är det en ny gren. Första dagen är det kapp-paddling kort distans. Från hamnen går banan ut mot havet, runt en ö och tillbaks. De små barnen paddlar naturligtvis en kortare sträcka. Först ut är de minsta barnen, vi är alla uppdelade i åldersgrupper och min åldersgrupp 50-59 startar näst sist på eftermiddagen.

Tävlande barn

Jag har till tävlingarna skickat upp en liten grönländsk kajak som jag byggt hemma i Sverige. För grönländarna gäller att de måste ha traditionella kajaker i tävlingen -visserligen klädda med tyg och målade-, traditionell paddel och kapell av sälskinn. Annars är det i stort sett bara uppe i norr som kajakerna fortfarande används till jakt. I Upernavikdistriktet där jag paddlade förra sommaren, låg det kajaker utanför många av husen och det är framför allt till jakt av små valar, Beluga och Narval, som de används. Djuren är mycket skygga och skulle skrämmas av stora båtar.

I min klass är vi endast tre som tävlar, men inte så lite stolt paddlar jag in som etta, nåja....konkurrensen var inte så stor.

Efter tävlingarna serveras det mat i kommunhuset, mest säl- och valkött.

Dag två är det lag-rullning, tre deltagare från varje lag rullar simultant. De börjar med enklare rullningar och "sculling" för att sedan göra det svårare och svårare, tex. handrulla med knuten hand, rulla med tegelsten i handen etc., ett 30-tal olika varianter. Sist är det valrossdraget; Ett rep fästs på akterdäcket, går sedan runt under kajaken och till land där ett gäng gubbar drar allt vad de orkar. Kajaken gräver ner sig i vattnet och oftast välter den efter någon sekund. Alla tävlingsgrenarna har utvecklats ur situationer som man kunde råka ut för under jakt.

Dag tre ska vi paddla och bära kajaken över en ö. Vi gubbar startar som vanligt sist och det går bra för mig, men vid målgången får jag

veta att jag är diskad eftersom jag bar kajaken på fel sätt de första metrarna. Jag tog den som vanligt på axeln, grönländarna bär kajaken med huvudet i sittbrunnen och kajakens akter förut. Jag har inga aspirationer på att vinna så jag tar det med ro, jag deltar heller inte i alla grenar .

En gren som jag aldrig provat tidigare var att rulla liggande eller sittande på två linor spända mellan stolpar, det görs på många olika sätt. Jag har sett linorna utanför kajakklubbar men aldrig provat.

En kall, regnig och blåsig dag är det dags för individuella rullningar, tävlingens höjdpunkt. Alla tävlande är klädda i en "tuilik", en kajakdräkt av sälskinn som spänns åt runt ansikte och handleder och

håller någorlunda tätt. De som ställer upp här är otroligt duktiga, det enda som ingen klarade var att rulla med armarna i kors på bröstet, s.k. "tvångströja". En av grenarna är att paddla så långt som möjligt upp och ner. Det ser mycket kallt ut, vi som kantar kajen står och huttrar i vinden.

Andra grenar är långdistans, harpun-kastning, stafett och slutligen maraton.

Tävlingarna avslutas efter en vecka med stor bankett i idrottshallen där långbord är dukat. Vi serveras diverse lokala fiskrätter, det delas ut priser och hålls långa tal, allt på grönländska av vilket jag bara förstår några enstaka ord. Total-vinnare blir i år igen, Maligiaq, du som läser Sea Kayaker Magazine känner säkert igen namnet.

Festen varar till långt in på natten och det danska ölet flödar, men vid tolvtiden drar jag mig tillbaka. I morgon ska jag fortsätta söderut, jag har ytterligare en vecka på mig innan jag ska ta färjan tillbaka till Narsarsuaq och flyget hem.

Kap Farvel, nordbornas Hvarf, "det, bakom vilket man försvinner", lockar

mig, bara tre dagars paddling söderut. Morgonen är alldeles stilla, havet och människorna vilar sig efter festen när jag glider iväg. Även om det är lugnt är sjön orolig, dyningen studsar mot höga klippor och tidvattenströmmar skapar virvlar och krabb sjö. Strax söder om Nanortalik hittar jag en underbar skärgård med små låga öar där sälar tittar upp då och då. Ute till havs driver enorma

isberg sakta norrut. Första natten slår jag läger vid Herjolfsnäs, den sydligaste av nordbornas gårdar. Detta var den första gård dit skeppen från Island och Norge anlände till, längst ut i havsbandet.

Jag paddlar inte längre än till Fredriksdal, Grönlands sydligaste by, där jag provianterar

i "pissiarifiken" (affären). Jag har visserligen med mig en stor bit valkött från Nanortalik som räcker i många dagar, men ett danskt wienerbröd är aldrig fel.

Risken finns att jag får skitväder och blir sittande någonstans och dessa farhågor besannas när jag på tillbakavägen når öarna utanför Nanortalik och det blåser upp en hård vind som varar i flera dagar. Vid det laget är jag tack och lov inne bland öarna och kan kämpa mig fram. Tillbaka i Nanortalik packar jag min Sirius för att skicka hem den, men min grönländska kajak gav jag bort till en kvinna från Upernavik som skötte elevhemmet. Efter att ha studerat massor av

kajaker vet jag nu hur jag vill bygga min nästa.

Den här resan är slut nu men det innebär bara att planeringen för nästa har börjat.

Lite fakta om resan:

Resan varade 2/7 - 1/8 2001

Totalt paddlade jag 182 nm 11,4 nm/dag i snitt, en lugn takt utan stress.

Nm = nautisk mil, sjömil, distansminut, 1852 m.

Kajaken, Sirius hf, är byggd i glasfiber/polyester, 5,25 x 0,52 m., extra förstärkt i aktern för att kunna släpas över (stock &) sten.

Tältet: Hilleberg Unna, ett litet självstängande enmans tält.

Navigation: Kompass, Gps Garmin 12, kartor.

Säkerhet: 10 st små nödraketer, ett stort fallskärmsbloss. 50 cl Gammel Dansk.

Transport av kajak mellan Aalborg och Narsarsuaq, ca 1700: -

Thomas Haraldson

t.haraldson@telia.com

(OBS! ett s i haraldson!! annars hamnar du hos Torbjörn Haraldsson, reds anm)

PS Jag visar gärna diabilder och berättar utförligare om Grönland.

Se mer om det på min hemsida www.go.to/inuk

Kajak - Äventyr i Maniitsoq på Grönland

Nio dagars äventyr med havskajak, camping och glaciärvandring omkring Sukkertoppen med danska reseledare.

Denna spännande resa vänder sig till aktiva människor som sätter stort värde på att vistas i naturen på naturens egna premisser. Vi kommer att paddla kajak längs storslagna fjällomgivningar, vandra i natursköna omgivningar och inte minst på orörda glaciärer. Nätterna tillbringas för det mesta i tält.

Det krävs inga särskilda förutsättningar förutom en ganska god fysisk form - och så är resten är ganska lustbetonad. Delta-gare som aldrig har provat att sitta i en havskajak får prova det innan avresan. Fjordarna i Maniitsoqs omgivning räknas som Grönlands bästa kajakområde, för här finns stora områden inomskärs med lugna havsförhållanden och en storslagen orörd natur.

För info om hela programmet hör av dig till oss. Vi kan också e-posta en pdf-fil med komplett program.

Grönlandsresor
Fisksätra Marincenter
133 42 Saltsjöbaden
SVERIGE

tel +46 (0)8 55 62 69 70
fax +46 (0)8 55 62 69 69
gronlandsresor@telia.com
www.gronlandsresor.se

Kungsbacka River

Fjordloppet kördes första gången 2001. Det är ett lopp för dig som tycker om havskajak-paddling.

Starten går i Gottskär 10.00 den 24 Augusti.. Första delen, över Kungsbackafjorden, är att betrakta som öppet vatten. Man kommer sedan in bland öarna, Ramnö och Vindö, nästan över mot Gårda Brygga innan sikte tas mot Tjolöholms slott. Ut på lite öppnare vatten igen och så småningom in i Kungsbacka-ån där man strålar samman med övriga klasser mot målet i centrum.

I sin helhet en vacker miljö att paddla i. Kravet för att få starta är att man använder flytväst och har en kajak som är gjord för paddling i havet. Du bör självklart ha kunskap om hur man går tillväga vid en kapsejsning och är beredd på att det kan vara svåra väderförhållanden.

Det kommer att finnas följevåtar, men allt deltagande är självklart på egen risk. Sträckan är 22 km, och gäller K1 Herrar och K1 Damer. Klassen är nummer 8.

Mer info och anmälan hittar du här www.kungsbackariver.com

Sea Kayaking in Sardinia, Italy

Known for its jewel blue waters, dramatic landscape, and rich cuisine, Sardinia is a large island in the Mediterranean Sea, south of Corsica and west of the Italian mainland. In addition to miles of sculptured rock coast and white sand beaches, Sardinia offers prehistoric stone villages, ancient Phoenician and Roman ruins, and a unique culture with music, dancing, crafts, and food and wine that express the Sardinian soul.

We'll be based on the Gulf of Arzachena, gateway to the Archipelago della Maddalena and its national parks - and within easy reach of inland destinations.

September 21 to 27, 2002

Cost: USD 1,495 (airfare not included)

Includes use of single fiberglass kayaks and equipment (spray skirt, lifejacket, paddle, etc.), kayaking lessons, lodging in a cozy seaside bungalow (6 nights, double occupancy), two site seeing expeditions, an agriturismo (farm house) dinner, all meals, and transportation from and to the port and airport of Olbia, Sardinia.

Prerequisites: Beginning Sea Kayak class or equivalent.

Laura Ricci

Sea Kayak Italy by Il Genio del Bosco Travel Agency and T.O. loc. Casaccia 57037 Portoferraio Elba Island

Toscan Arcipelago National Park Italy

Tel. +39/0565930837

Fax +39/0565915349

www.seakayakitaly.com

info@geniodelbosco.it

Lite kajakteori - om fart och stabilitet

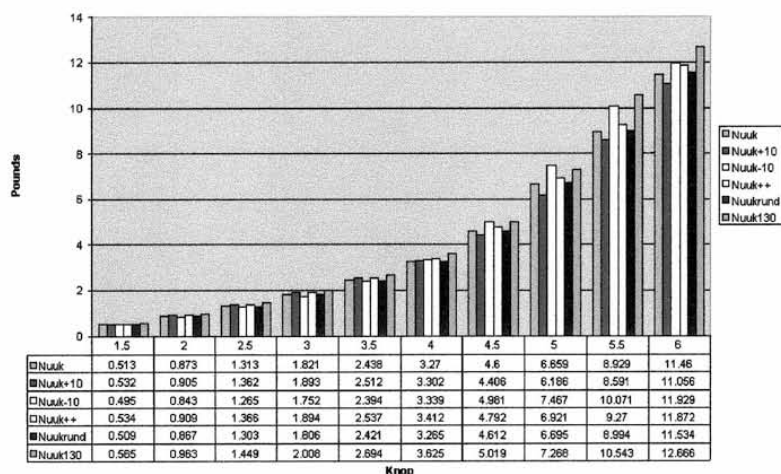
av Hasse Friedel

Vi ska titta på vilka faktorer som avgör hur lätt kajaken glider fram genom vattnet. Det största problemet med en kajak är den klena motorn - en vanlig turpaddlare utvecklar cirka 0.2 hästkrafter eller 180 Watt. Detta är lite optimistiskt mätt. Provar man att torrpaddla i en maskin är det ofta svårt att komma över 100 Watt. 180 Watt motsvarar en klen hushållsvisp. Observera att detta gäller en någorlunda piggelin turpaddlare. Är man trött, kall och utmattad sjunker förstås effekten.

Kajaken är en extrem displacementbåt. Med riktig planing menas att kajaken lyfts ur vattnet. Den våta ytan minskar då, och det går fortare. Men detta är för-

stås ingenting man gör med en klen hushållsvisp.

När jag ritar mina kajaker använder jag ett dataprogram som heter Hullform mest för att det är praktiskt och snabbt, men också för att det ger mig en massa data om kajaken. För att mäta hur lätt kajaken glider genom vattnet använder jag ett program som heter Kaper. Det är utvecklat av den kände kanadensiske konstruktören John Winters och är baserat på beräkningar och tanktester. Programmet mäter hur stor kraft det går åt till att dra, släpa fram kajaken i en viss fart. Kaper är något av branchstandard och används bl.a. av Sea Kayaker Magazine när man testar kajaker.

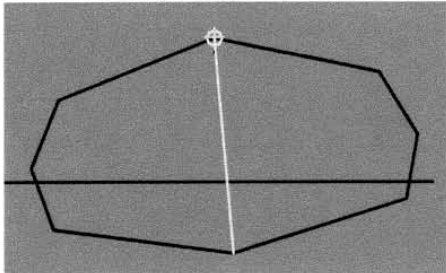

- Σ Kajaken i diagrammet heter Nuuk. Den är 5.4 m lång och 0.54 m bred
- Σ Nuuk + 10 är 10% längre
- Σ Nuuk -10 är 10% kortare
- Σ Nuuk ++ är 0.61 m bred
- Σ Nuukrund har en rund bottenform men för övrigt samma värden som Nuuk
- Σ Nuuk 130 har 130 kilos displacement jämfört med de andras 100 kg

Enheten för kraften som går åt till att dra kajaken anges i Pounds, vilket motsvarar 0.45 kg. Intressant är att Ingvar Ankervik gjort ett motsvarande test fast i "real life". Han mätte i enheten kg och hans siffror ligger i samma härad som mina.

Tittar man rent allmänt på diagrammet så ser man att det inte skiljer så väldigt mycket mellan de olika modellerna. För den vanlige paddlaren är det svårt att avgöra hur fort det går när man paddlar. De brukar lägga stort värde på hur en kajak "känns", men känslan är ingenting man ska ta på så stort allvar. Säger någon att en kajak är snabb så är tidtagning enda sättet att verifiera det på. John Winters har låtit göra blindtester där de största "kännarna" testat kajaker med olika skrovegenskaper, men det visade sig att "kännarna" var ganska dåliga på att pricka in olika skrovparametrar.

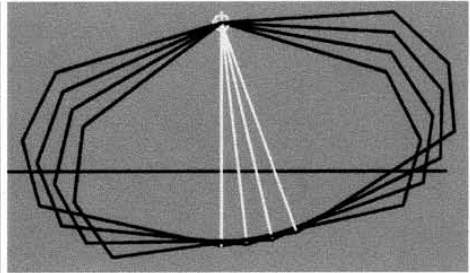

Så här kan det se ut när man lutar en kajak. Det är som tidigare kajaken Nuuk vi tittar på.

När kajaker eller vilka flytetyg som helst kränger, beskriver de en pendelliknande rörelse. "Upphängningspunkten" kallas metacentrum. Metacentrumets läge i höjddled bestäms av skrovets utformning, deplacementet och tyngdpunktens läge. Här är deplacementet 100 kg och centrat ligger 200 mm ovanför köllinjen. Detta

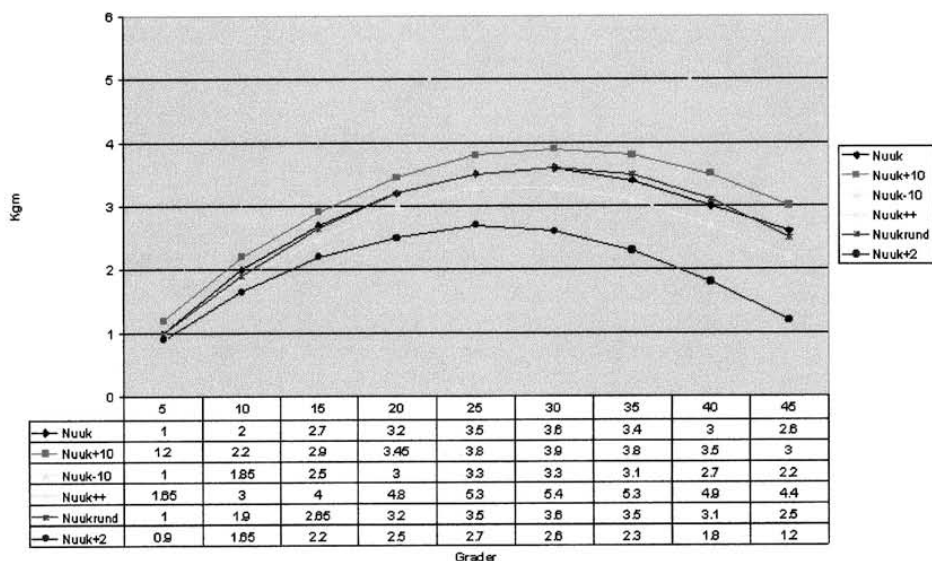
Men vi ska i alla fall titta lite närmare på diagrammet. I farter upp till 4 knop är den korta kajaken den mest lättdrivna. I låga farter är det den våta ytan som har störst avgörande för hur lättdriven en kajak är, och en kortare kajak har förstås mindre våt yta. Den längre kajaken kan utnyttja sin längre vattenlinje i farter över 4 knop. Den runda kajaken har något mindre våt yta än den kantiga, men skillnaden är inte så stor som de flesta tror. Man ser också att det går åt betydligt mer kraft att paddla i 6 knop än i 5. Den kajak som ligger sämst till hela tiden är den tyngre kajaken. Vill man att det ska gå lätt att paddla, ska man alltså inte ha en tung kajak. Det är då lätt att begripa varför tävlingssidan lägger ner enorma belopp på att hitta lätta material.

De faktorer som är avgörande för stabiliteten kan också vara intressanta att känna till.

läge motsvarar en olastad kajak med endast paddlaren i. I verkligheten ändrar sig metacentrat vid olika vinklar men här har jag förenklat och använt en fast punkt

På den vänstra bilden lutar kajaken 5 grader. På bilden till höger ser man en sekvens med 7 graders steg. Den skarpsinnige ser att vad som händer är att fribordet åker ner på ena sidan och botten upp på den andra. Av detta kan man förstås dra en del egna slutsatser.

Så här ser ett stabilitetsdiagram ut. För att kränga kajaken ett visst antal grader går det åt ett visst moment. Hur stort detta moment är får jag ut från Hullform. Sedan för jag in värdena i ett diagram.

Här har jag använt samma gång som förra gången utom att Nuuk 130 har bytts ut mot Nuuk+2. Det man ser här, är att spridningen på fältet är större än tidigare. Man brukar tala om primär och sekundär stabilitet, där primärstabiliteten är kajakens stabilitet i någorlunda upprätt tillstånd, och primärstabilitet när kajaken lutar. Detta är ett lite klumpigt sätt att uttrycka sig på, så man brukar istället tala om stabilitet upp till 5 grader och resten blir helt enkelt bara stabilitet. Intressant är att de flesta kajaker är stabila upp till 25-30 grader. Har man kommit förbi den punkten (point of no return) finns ingenting att göra annat än hoppas på att det inte är så kallt i vattnet.

Om vi tittar lite närmare så ser vi att Nuuk+10 och Nuuk-10 ligger snyggt symmetriskt kring referensskrovet Nuuk. Längden har alltså en klar betydelse för stabiliteten. Det är bland annat därför som längre skrov kan vara smalare utan att tappa alltför mycket i stabilitet.

Något som kan komma som en överraskning för många, är att det inte skiljer mer mellan det runda skrovet och det kantiga. Men så är det faktiskt - bottenformen har väldigt liten inverkan på stabiliteten. Glöm inte att skroven för övrigt har samma värden. Tittar man däremot på det bredare skrovet Nuuk++ så ser man att det är betydligt stadigare än de övriga. På Nuuk+2 har jag höjt tyngdpunkten med 20 mm och detta slår direkt igenom i stabiliteten. Detta märker man om man sätter sig på en Thermarest eller något liknande.

De faktorer som har störst inverkan på stabiliteten är bredden och tyngdpunktens läge.

För att ge den klenrogne en sista räddningsplanka måste jag säga att det finns en mängd andra faktorer som också inverkar på stabiliteten. Men bredd och tyngdpunktens läge är de som har störst inverkan. Man ska även tänka på att en kajak kan bli för stadig också, vilket inte heller är trevligt. Man vill ha en viss följsamhet.

Sammanfattning: Vill man vara snabb, skall man ha en stark motor och ett lätt ekipage. Det skiljer egentligen inte så

mycket i fart mellan olika skrov om de har liknande utformning. Mer avgörande är då som sagt paddlarens form, att man har en effektiv paddel och en bra teknik. Det är förstås även viktigt att kajaken är rätt ergonomiskt utformad så att den tillåter paddlaren att paddla på ett riktigt sätt. Ett bra utformat roder höjer förstås även farten eftersom paddlaren då slipper slösa energi på att hålla kursen och kan utnyttja hela sin energi till att driva kajaken framåt.

Det är också viktigt att man väljer rätt stabilitet för sig själv. Man är inte så snabb om man simmar bredvid kajaken!

Nunk

Euro-English

The European Commission has just announced an agreement whereby English will be the official language of the EU rather than German, which was the other possibility. As part of the negotiations, Her Majesty's government conceded that English spelling had some room for improvement and has accepted a 5-year phase-in plan that would be known as "EuroEnglish".

In the first year, "s" will replace the soft "c". Certainly, this will make the sivil servants jump with joy.

The hard "c" will be dropped in favour of the "k". This should klear up some konfusion. There will be growing publik enthusiasm in the sekond year, when the troublesome "ph" will be replaced with the "f". This will make words like "fotograf" 20% shorter.

In the 3rd year, publik akseptanse of the new spelling can be expekted to reach the stage where more komplikated changes are possible. Governments will enkourage the removal of double letters, which have always ben deterrent to akurate speling. Also, al wil agre that the horrible mes of the silent "e":s in the languag is disgrasful and they should goaway. By the 4th year, peopl wil be reseptiv to steps such as replasing "th" with "z" and "w" with "v". During ze fifz year, ze unesesary "o" kan be dropd from vords kontaining "ou" and similar changes vud ovkors be aplid to ozer kombinations ov leters.

After zis fifz yer, ve vil hav a reli sensibl riten styl. Zer vil be no mor trubls or difikultis and evrivun vil find it ezi tu understand echozer. ZE DREM VIL FINALI KUM TRU!!! And

Tysken Udo Beier är en idog krabat som nu för andra året sammanställer en gigantisk kalender över arrangerade turer runt om i Europa. Listan är oändligt lång, och jag tar bara med vad som finns fr.o.m. augusti, det ger dig iallafall en idé om utbudet. Du kan själv e-posta till Udo och be om framtida kalender samt själv tipsa honom om turer. Adress sist i listan

.Danmark

Organizations: (Sea Kayaking = Havkajakroerne)
Havkajakroerne (danish sea kayak club):
www.havkajakroerne.dk/kalender

Dansk Kano og Kajakforbund (DKF): www.kano-kajak.dk

Danish Gymnastic and Sports Organization (DGI) :
www.dgi.dk

Weather: www.dmi.dk/sejervejr/wind.html or
www.wetteronline.de/segel.htm

Tides: www.demi.dk/servlet/Maritim/Servelet?type=Tidevand

Infos: P.Unold, Seakayaking in DK:
www.havkajakroerne.dk/international/kayakdenmark.html

Camping-Guide: Camping Danmark 2002, ed. by
Campingrådet/eMail: info@campingraadet.dk

Non-Profit Tours & Courses:

03.08.02 **Havkajak (Spot 2)** (Surftechnique-Training-Class) (only for members!)

Location: Hirtshals

Organization: DKF

Infos: flemming.joergensen@kano-kajak.dk

07.09.02 **Havkajak (Spot 4)** (Training-Class) (only for members!)

Location: Hundested

Organization: DKF

Infos: flemming.joergensen@kano-kajak.dk

14.09.02 **Havkajak (Spot 3)** (Training-Class) (only for members!)

Region: Midtjylland / Jütland

Organization: DKF

Infos: flemming.joergensen@kano-kajak.dk

22.09.02 **Round Island of Nekselø** (ca. 12 km)

Region: Seeland

Start: Island of Sejerø (via. ferry from Havnsø (Sjælland))

Contact: Kurt Thomsen (Havkajakroerne/DK)

eMail: 59689824@mail.sonofon.dk

Infos: www.havkajakroerne.dk/kalender

Commercial Tours & Courses:

Company **Havkajakcenter Svendborg** (Lenze Meddelberg (Danmark))

Region: South Fynen

Infos: www.havkajakcenter.dk

09.05.02 **Meeting Kristi Himmelfartsdag: Training - Tours**

Location: Skovballe/Svendborg

Infos: www.havkajakcenter.dk

Finland

Organizations: (Kayak = Melojat)

Helsingin Melojat Ry (The Helsinki Paddlers):
www.helsinginmelojat.fi

Finnish Canoeing Association: www.kanoottiliitto.fi

Espoon Eskimot ry (The Eskimos of Espoo):
www.solagem.fi/~eses/

Vesiamoilijat ry (The Lakewakers): www.sci.fi/~hjerppe/vesisam.htm

Marjaniemen Melojat ry (Othe Paddlers of Marjaniemi): www.marjaniemenmelojat.fi

Illustrious Kanagaroo Kayak Team (specialized in Suomie Meloo event): www.geocities.com/kangeroo_kayaker/

Baltic Sea Paddlers: www.balticseapaddlers.com

Weather: www.wetteronline.de/segel.htm

Non-Profit Tours & Courses:

11.08.02 **Capital Paddling** (ca. 17 km)

Location: Helsinki

Contact: Mika Kalakoski

eMail: mika.kalakoski@fimr.fi

16.08. - 18.08.02 **Canoeing Trip to the National Park of Saaristomeri** (ca. 75 km)

Start: Kasnäs (near Rantasalo) (Friday evening, 6 p.m.)

Conditions: Long open-water crossings

Infos: Esa Härmä - Tel. 00358 050 518 34 39

September 2002 **Sea Kayaker Meeting**

Region: Mäntyniemi (Pyhtää) (Southern Finland)

Organization: Suomen Retkimelojat - Långfärds-paddlare i Finland ry (Finnish Expedition Paddlers)

Contact: Matti Seppänen (FIN)

eMail: seppis@iki.fi

2003 ?? **Baltic Sea Marathon** (25km/35km) (Start: Provo/50km östl. v. Helsinki)

Contact: Heikki Piihola (FIN)

eMail: heiki.piihola@mtv3.fi

Commercial Tours & Courses:

Organization **Suomen Latu** („Finland's Ski Trail“)

(An umbrella organization of about 220 different clubs interesting in outdoor and wilderness sports (for example: paddling))

Infos: www.suomenlatu.fi

France

Organizations: (Sea Kayaking = Kayak de Mer)

Connaissance du Kayak de Mer (C.K./mer):

www.ckmail.com/ck/mer

Pagayeurs Marins. Fédération de La Plaisance en Kayak de Mer: <http://pagayeursmarins.multimania.com/>
Paris-Kayak International (PKI): www.pariskayak.net
Weather: www.meteo.fr

Non-Profit Tours & Courses:

03.08. - 04.08.02 **Tour alongside the Beaches of Camargue** ("Randonnée des Plages de Camargue")

Location: Plages de Camargue

Organization: Club C.K. Palavas

Contact: Ivan Amoureux (see 15.06.)

04.-08. - 11.08.02 **Shoreline Tour** („Raid Littoral“) from Tarascon to La Ciotat

Organization: Comité des Bouches du Rhône de Canoë-Kayak)

Contact: A.Tobelem, 109, Ave. Pierre-Mendès-France, 13008 Marseille (Tel. 0033(0)491765141)

07.09. - 08.09.02 **Tour Island of Porquerolles** („Randonnée à l'Île de Porquerolles“)

Organization: Club C.K. Palavas

Contact: Ivan Amoureux (see 15.06.)

09.11. - 10.11.02 **Tour Peninsula of Giens**

Organization: Club C.K. Palavas

Contact: Ivan Amoureux (see 15.06.)

Oct. 2003 **Merathon International Sea Kayaker**

Location: Baie de Somme (Saint Valérie-sur-somme)
Organisation: Club de Kayak de mer „Baie des Phoques“)

Infos: D.Boucher db@baiedesphoques.org bzw. www.baiedesphoques.org

Germany

Organizations: (Sea Kayaking = Küstenkanuwandern/ Küstenpaddeln/Seekajakfahren)

Deutscher Kanu-Verband (DKV): www.kanu.de/spezial/kuestenspaddeln/index.html

DKV-Speaker of German Sea Kayakers: www.kuestenkanuwandern.de

Hamburger Kanu-Verband (HKV): www.hamburger-kanu-verband.de

= >> „Küstenkanuwandern“ > „Termine“

Landes-Kanu-Verband Bremen (LKV HB): www.lkv-bremen.de

Landes-Kanu-Verband Mecklenburg-Vorpommern (LKV M/V): lkv@infokom.de

Landes-Kanu-Verband Niedersachsen (LKV Nds.): www.lkv-nds.de

Landes-Kanu-Verband Schleswig-Holstein (LKV S/H): www.kanu-sh.de >> „Fahrtenprogramm“

Salzwasserunion e.V. (SaU): www.salzwasserunion.de/aktiv.htm

DKV-Liste „Übernachtungsmöglichkeiten 2002“: www.kanu.de/spezial/kuestenspaddeln/index.html

Weather: www.wetteronline.de/segel.htm or www.dwd.de/forecasts/texte/seewett.html

Tides: www.bsh.de/Meereskunde/Gezeiten/805.htm

Non-Profit Tours & Courses:

02.08. - 04.08.02 **Waddensea-Tour** ("Hallig-Tour")

Route: Schlüttsiel - Oland - Langeness - Schlüttsiel (ca. 36 km) Location: Nordfriesland / Nordsee (Start: Friday, 18.00)

Organization: Alster-Canoe-Club e.V. (Germany)

Contact: Udo Beier (Hamburg/Germany)

eMail: udo.beier@t-online.de

03.08. - 04.08.02 **Guide-Tour Wadden-Sea**

(„Führungsfahrt auf dem Wattenmeer“)

Region: Eastfriesland Wadden-Sea

Location: WSV Norden e.V.

Organisation: LKV Nds. (Germany)

Contact: Manfred Wiltfang (Norden/Germany), Tulpenstr. 5, 26506 Norden

04.08.02 **Safety-Class** („Sicherheitskurs - Großgewässer / Einstiegübungen“)

Location/Organization: Bremer Kanu-Wanderer / LKV HB (Germany)

Contact: Kirsten Naumann / Olaf Naumann (Bremen/Germany)

eMail: kurse@bremer-kanu-wanderer.de

09.08. - 11.08.02 **4th Hansesail-Tour**

Route: Unterwarnow / Ostsee

Organization: Rostocker Kanu-Club e.V. (RKC) / LKV M/V (Germany)

Contact: RKC Stralsund (Germany)

eMail rostocker.kanuclub@t-online.de

Infos: www.rostocker-kanu-club.de

09.08. - 11.08.02 **C-Kurs Part 1 (Traing Class C)**

Region: Aurich or Horumersiel

Organization: SaU

Contact: Christian Harms

Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html

09.08. - 11.08.02 **Waddensea-Tour**

Region Island of Neuwerk

Start: Spieka-Neufeld

Organization: SaU

Contact: Erich Scadock (Raunheim/Germany)

Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html

09.08. - 11.08.02 **Waddensea-Tour** (open for families)

Region: Islands (Hallig) of Gröde and Oland

Organization: SaU

Contact: Sigurd Sander (Hamburg/Germany)

Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html

16.08. - 18.08.02 **Sea Kayaking** (Introduction-Class)

Location: WSV-Norden
Organization: LKV Nds. (Germany)
Contact: LKV Niedersachsen - eMail: info@lkv-nds.de

23.08. - 25.08.02 Round Amrum / Touring Tactics Sea („Fahrttaktik bei Gruppenfahrten im Tidengewässer“)

Region: Nordfriesland Organization: Kanu-Vereinigung Kiel / LKV S/H (Germany)
Contact: Eckehard Schirmer (Kiel/Germany)
eMail: kanuschirmer@t-online.de

24.08.02 Ems-Tidal-Tour (“26. Dreimeerefahrt”)

Region: Unter-Ems (Ostfriesland)
Organization: Emdener Kanu-Club e.V. (EKC) / LKV Nds. (Germany)

Contact: Hinrich Meisner Emden/Germany) - Tel.: 0049(0)4923/7069

31.08. - 01.09.02 11th Wood-Gum-Linen Meeting („11. Holz-Gummi-Leinen Treffen“)

Meeting for those owning a Greenland-, wood- or folding-kayak

Organization: EFKK-Flexburg / LKV S/H (Germany)
Contact: Rudi Coojimans (Flensburg/Germany) - Tel.: 0049(0)431/338676

31.08. - 01.09.02 Tour Jadebusen

Location: Dangast/Jadebusen
Organization: SaU
Contact: Wolfgang Half (Dangast/Germany)

Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html
07.09. - 08.09.02 Priwall-Kajak-Meeting („Priwall-Kanuten-Treff“)

Route: Baltic Sea - Hemmelsdorfer See- River Schwartau - River Trave (ca. 40 km) (with trolley)

Organization: VKL Lübeck / LKV S/H (Germany)
Contact: Rainer Buck (Lübeck/Germany) - Tel.: 0451/52477

08.09.02, Three Light House Tour („Drei-Leuchtturm-Fahrt“)

Region: Hamburger Förde / Ostsee / Schlei
Route: Neukirchen/Habernis - Maasholm or Kappeln (ca. 30-35 km)

Organization: EFKK Flensburg / LKV S/H (Germany)
Contact: K.-H. Ross (Flensburg/Germany) - Tel. 0461/50089500

21.09. - 22.09.02, Tour without Sunshine („Fahrt ohne Sonne / Nachtfahrt“)

Region: German Waddensea
Organization: SaU
Contact: Wolfgang Half (Dangast/Germany)

Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html
28.09. - 06.10.02 German Sea Kayak Week „Roter Sand“

(„Deutscher Seekajakwoche ‚Roter Sand‘“)
Region: Baltic Sea

Location: Stralsunder Kajak-Club e.V. (SKC) (Germany)

Organization: SKC / SaU
Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html

28.09. - 29.09.02 C-Kurs Part2 (Training Class C)

Region: Baltic Sea
Location Stralsund (Germany)

Organization: SaU
Contact: Christian Harms (Ihlow) / Friedrich Paulsen (Greven/Germany)

Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html
28.09. - 30.09.02 Workshop Paddletechnique

Organization: SaU
Contact: Peter Nicolai (Rosenhagen/Germany)
Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html

03.10. - 04.10.02 Tour „Round Jasmunder Chalk Cliff“ („Rund Jasmunder Kreidefelsen“)

Region: Baltic Sea and Bodden of Rügen
Route: Prora (Prorer Wiek) - Jasmunder Kreidefelsen - Tromper Wiek (Alte Scharbe) - caddy-transport to: Jasmunder Bodden - Kleiner Jasmunder Bodden - ThieBower Ort - Prora (ca. 55 km) Start: Stralsunder Kanu-Club e.V., 7.00 by cars to Prora

Organization: Hamburger Kanu-Verband e.V. / SaU (Germany)
Contact: Udo Beier (Hamburg/Germany)

eMail: udo.beier@t-online.de
12.10. - 13.10.02 Surf-Meeting
(see: The Netherlands)

27.10.02 Equipment-Consultation Sea-Kayaking („Ausrüstungsberatung Küstenkanuwandern“)

Location: „Hanseboot“ Hamburg
Organization: Hamburg Kanu-Verband e.V.
Contact/Consultant: Udo Beier (Hamburg/Germany)

eMail: udo.beier@t-online.de
02.11.02 Touring-Consultation Sea-Kayaking („Tourenberatung Nord- und Ostsee“)

Location: „Hanseboot“ Hamburg (Samstag: 14.00-16.00) Organization: Hamburg Kanu-Verband e.V. (Germany)

Contact/Consultant: Udo Beier (Hamburg/Germany)
eMail: udo.beier@t-online.de
16.11.02 Navigation-Class („Navigations Fesh-up für SeekajakfahrerInnen“)

Location/Organization: Kanu-Vereinigung Kiel e.V. / LKV S/H

Contact: Eckehard Schirmer (Kiel/Germany)
eMail: kanuschirmer@t-online.de
25.01. - 26.01.03 Safety-Class

Location: Organization: Bremer-Kanu-Wanderer / LKV HB (Germany)

Contact: Peter Heil (Bremen/Heil)
eMail: pheil@t-online.de

08.03. - 09.03.03 Workshop Sea Kayaking („Work-

shop Küstenkanuwandern“)

Topics: (new)

Location: Emden-Kanu-Club e.V. (Germany)

Infos: Udo Beier (Hamburg/Germany)

eMail: udo.beier@t-online.de

22.03. - 23.03.03 **Workshop Sea Kayaking**

(„Workshop Küstenkanuwandern“)

Topics: (new)

Location: Alstereck Hamburg e.V. (Germany)

Infos: Udo Beier (Hamburg/Hamburg)

eMail: udo.bceier@t-online.de

Commercial Tours & Courses:

Company „**NANUK** - **Seekajakzentrum**

Rosenhagen“ (Peter Nicolai, Rosenhagen, Germany)

Region: German Waddensea and Baltic Sea

Infos: www.nanuk.de

Company „**Horst Gadermann Seekajaks**“

(Norderstedt/Hamburg (Germany))

Region: German Waddensea and Danish Baltic Sea

Infos: www.gadermann.de

Company „**Seakayak Center Seadevil Germany**“

Sport Zölzer: Heinz Zölzer (Essen (Germany))

Region: German Waddensea

Infos: www.zoelzer.de

Company **Wassersport Danner** (Diez (Germany))

Region: Creta (Greece)

Infos: www.wassersport-danner.de

13.09. - 16.09.02 **German Waddensea (Course)**

Start: St. Peter-Ording

Company: Horst Gadermann Seekajaks (Norderstedt (Germany))

Infos: www.gadermann.de

Great Britain (incl. Wales)

Organizations:

International Sea Kayaking Association (ISKA):

www.seakayak.co.uk/data/events.htm

British Canoe Union (BCU): www.bcu.org.uk/sea/whatson.htm

North West Sea Kayakers (NWSK) (England):

www.nwsk.freereserve.co.uk/events_main.htm

Scottish Canoe Association (SCA (Scotland):

www.scot-canoe.org/touring/calendar2002.htm

Shetland Canoe Club: www.canoe-club.shetland.co.uk

South East Sea Kayakers (SESK) (England):

www.sesk.btinternet.co.uk/calendar.htm

Welsh Canoeing Association (WCK) (Wales):

www.welsh-canoeing.org.uk

Weather: www.meto.gov.uk/weather/europe/uk/ukforecast.html or www.bbc.co.uk/weather

Weather and Tides: www.onlineweather.com/v4/uk/sailing/index.htm

Tides: www.ybw.com/cgi-bin/ybmfs.cgi?target=/cgi-

[bin/tides](#)

Non-Profit Tours & Courses:

Summertime BCU/WCA Coaching Courses 2002

Contact: Anglesey Sea & Surf Centre

Infos: www.angleseyseasurf.com

03.08. - 10.08.02 **North Devon** (or Cornwall)

(Joint Meeting of SESK and NWSK)

Contact: Hattie

Infos: PHHattie@aol.com

01.09. - 07.09.02 **Bara**

Region: Scotland

Contact: Scottish Canoe Association (SCA)

Infos: touring@scot-canoe.org

06.09. - 08.09.02 **North Wales - Sea Kayak Festival**

Contact: CWM Pennant

eMail: cpennant@hilingdon.go.uk

04.10. - 06.10.02 **BCU Sea Symposium**

Location: Medway, Kent

Infos: sea@bcu.org.uk

23.05. - 26.05.03 **Scottish Sea Kayak Symposium**

Location: North Skye (West Coast Scotland)

Organization: Scottish Canoe Association (SCA)

Contact: skyak@onetel.net.uk

Infos: www.scot-canoe.org/touring/symposium.htm

Commercial Tours & Courses:

Company **Anglesey Sea & Surf Centre (Wales)**

Region: Wales

Infos: www.angleseyseasurf.com

Company **Hebridean Exploration - Derek Graham**

& Stephanie Sargent

Region: West-Scotland

Infos: <http://members.aol.com/steffisar/hebex>

Company **Plas y Brenin / PYB**

Region: Wales / Scotland

Infos: www.pyb.co.uk

Company **Plas Menai**

Region: Wales

Infos: www.sports-council-wales.co.uk/plasmenai/watercan.htm

Company **Uist Outdoor Centre**

Region: Outer Hebrides

Infos: www.uistoutdoorcentre.co.uk

Links of Companys Infos: www.paddle-sport.com/#ce (ed. by Jeremy Hall)

22.08. - 26.08.02 **6th Outer Hebrids Sea and Surf Kayak Symposium**

Scottish Sea Kayak Symposium

Region: Outer Hebrids (Scotland)

Location: St. Kilda

Contact: Uist Outdoor Centre

Infos: www.uistoutdoorcentr.co.uk/outdoor_centre/outdoor_centre.html

11.11. - 15.11.02 **Expedition Planning & Training**

Contact: Anglesey Sea & Surf Centre

Infos: www.angleseyseasurf.com

Iceland

Organizations:

Irish Sea Kayakaing Association - www.iol.ie/~dwalco

Irish Canoe Union - www.irishcanoeunion.ie

Guide: D. Walsh, Oileain. An Evolving Guide to Irish Islands, 2000 (224 S.)

online erhältlich: www.iol.ie/~dwalco/oileain.htm

Weather: www.met.ie/forecasts/seaarea.asp

Tides: www.ireland.com/Dweather/tides.htm

Non-Profit Tours & Courses:

03.08. - 05.08.02 **Isle of Man**

Contact: David Hughes (IR)

eMail: D.Hughes@qub.ac.uk

04.08. - 11.08.02 **Interceltic Watersports Championships**

Contact: Simon Hammond

eMail: hammond.family@virgin.net

19.08. - X.08.02 **Sea Kayak Week** (4 Star Standard)

Contact: Richard Uren

eMail: motleycrew@trescrowan.freeserve.co.uk

24.08. - 25.08.02 **Waterford**

Contact: Paul Durman (IR)

eMail: durmanpaul@hotmail.com

05.10. - 06.10.02 **Strangford Lough** (Down)

Contact: David Hughes (IR)

eMail: D.Hughes@gub.ac.uk

27.10. - 27.10.02 **Lough Erne**

Contact: Tony Viney - Tel. 00353(0)4866341206

Commercial Tours & Courses:

Company **Jim Kennedy** (Irelands Sea Kayaking Specialist)

Region: Cork / Sout-West-Coast Ireland

Infos: www.atlanticseakayaking.com

Company **Frank Conroy**

Region: Beara Peninsula / Sout-West-Coast Ireland

Infos: www.bearaoutdoors.com

Company **River Ocean Kayak**

Region: Galway Bay

Infos: www.riverocean.com

Company **Little Killary OPC**

Region: Killary Harbour

Infos: www.iol.ie/killary

Company **Stephen Hannon**

Region: Castlebar

Infos: www.seakayakingireland.com

Company „**River Ocean Kayak Ballyvaughan**“

(Marc Jegou, Ballyvaughan (Ireland))

Region: Galway Bay / West Coast Ireland

Infos: www.riverocean.com

Links of Compans Infos: www.paddle-sport.com/

#cc (ed. by Jeremy Hall)

02.09. - 06.09.02 **Surfing West Coast Ireland**

Contact: Anglesey Sea Surf Kayak Centre (Wales)

Infos: www.angleseyseasurf.com

May - September **Seakayak School West Cork** (Jim Kennedy (Ireland))

Region: West-Cork

Infos: www.atlanticseakayaking.com

Italy

Organizations: (Sea Kayak = Kayak da Mare)

Il Kayak da Mare - Newsletter Italian sea kayakers:
<http://clik.to/ikdm>

Weather: www.canale5.com/informazioni/meteo or
www.sar.sardegna.it/boll/marevento.htm

Commercial Tours & Courses:

Company „**Sea Kayak Italy**“

Region: Island of Elba and Giglio / Peninsula of Argentario / Coast of Santa Marinella

Infos: www.seakayakitaly.com

Company „**Ilviottolo**“ (Marina de Campo, Elba)

Region: Island of Elba

Infos: www.ilviottolo-lo.it/giroisolated.html

The Netherlands

Organizations: (Sea Kayaking = Zeevaren)

Nederlandse Kano Bond (NKB): www.nbk.nl/zeevaren/index.html

Toeristische Kano Bond Nederland (TKBN):
www.tkbn.nl/vaar2002.htm

Peddelpraat: www.peddelpraat.nl/vaarkal.html

Weather: → www.wetternews.de/holland.html

Tides: www.knmi.nl/weer/meerdagse.html or
www.hydro.nl or www.waterland.net

Non-Profit Tours & Courses:

03.08. - 11.08.02 **PP-Zeekamp** (Trainings Camp) in Ouddorp/Zeeland

Contact: Onno Burwalda-eMail: info@peddelpraat.nl
10.08. - 11.08.02 **Round Texel** (ca. 65 km)

Start: Den Helder

Contact: Jan Wierda - eMail: zeevaren@nkb.nl

31.08. - 01.09.02 **NKB-Sea Kayak Training** (Zeekajak-Oefenweekeinde)

Contact: Arie&Han Kreuk - eMail: kreuk@cistron.nl

31.08. - 01.09.02 **Den Oevern - Noorderhaaks**

Contact: Peddelpraat - eMail: info@peddelpraat.nl

07.09. - 08.09.02 **Holwerd - Ameland**

Contact: Peddelpraat - eMail: info@peddelpraat.nl

07.09. - 14.09.02 **NKB: Vlielandkamp** (Training Camp) in Camping Stortemelk/Vlieland

Contact: WoutDijkstra-eMail: woutdijkstra@hetnet.nl

Infos: www.nkb.nl/zeevaren/zkampen.html

21.09. - 22.09.02 **Round Schouwen**

Contact: Peddelpraat - eMail: info@peddelpraat.nl

28.09. - 29.09.02 **Holwerd - Ameland**

Contact: Peddelpraat - eMail: info@peddelpraat.nl
12.10. - 13.10.02 **Surf-Meeting**
Region: North of Netherlands
Organization: SaU
Contact: Wim/Bernhard
Infos: www.salzwasserunion.de/aktiv.html
Commercial Tours & Courses:
Company „Seamount Tracks“ (Texel)
Region: Dutch Waddensea, Greece etc.
Infos: www.seamount.nl

NOway

Organizations: (Sea Kayaking = Havpadling)
Norges Padle Forbund: www.padling.no >>
„Havpadling“
Weather: www.wetteronline.de/segel.html
Non-Profit Tours & Courses:
22.07. - 26.07.02 **Arctic Sea Kayak Race / Festival**
(Vesteralen)
Contact: Karl-Einar Nordhal (N) - eMail: karl-einar@nordahls.no
Infos: www.askr.no
Commercial Tours & Courses:
Company „Tordenvindkajak“ (Wolfgang Simon,
Tromsø (North-Norway)
Region: North-Norway
Infos: www.tordenvindkajak.com
Company „Ut i Naturen“
Infos: www.utinaturen.no

Portugal/Madeira

August/September ?? **11th Round Madeira Island Race in Sea Kayak** (141 km)
Organisation: Centro de Treino Mar da Madeira
Infos: tinatimoteo@hotmail.com
Remark: Sea kayaks for rent (K1 „Inuk“, K2 „Voyager Sea II“)

Sweden

Organizations:
Svenska Kanot Forbundet: www.svenskidrott.se/kanot
Homepage: www.utsidan.se/paddling/
Non-Profit Tours and Courses:
09.05. - 12.05.02 **West-Swedish Skerry-Coast**
Route: Göteborg - Marstrand (daily ca. 35 km)
Contact: Kaj Poulsen (Havkajakroerne /DK) - Tel.: (0045)56285181
17.05 - 25.05.02 **East-Swedish Skerry-Coast**
(„Ostschwedische Schärenküste für Pärchen“)
Route: Loftahammar - Gryt - Loftahammar
Organization: Hamburger Kanu-Verband e.V. / SaU (Germany)

Contact: Udo Beier (D) - eMail: udo.beier@t-online.de
29.06.02 **2nd Öresund Kayak Challenge** (Race/Rallye/Tour)
Tour: Hälsingborg (S) - Helsingör (DK) - Hälsingborg (S) (21 km)
Contact: Christian Cronberg - eMail: christian.cronberg@telia.com
Peter Berg - eMial: powerfinger@telia.com
Commercial Tours & Courses:
Company „Crossing Latitudes“
Region: Sweden, Norway
Infos: www.crossinglatitudes.com
Company **Kajakcenter Grebbestad**
Training and Touring
Region: West-Swedish Coast
Location: Grebbestad
Infos: www.kajakcenter.com
Company **Orust Kajak - Sea Kayaker Center**
Region: West-Swedish Coast
Location: Stocken/Orust
Infos: www.orust-kajak.se
01.04 - 07.04.02
13.06. - 20.06.02 **Grönländskt Kajakbygge** (Bau von Grönländer-Kajaks)
Contact: Lars Gradin (Åhus) - eMail: lars.gradin@swipnet.se
Infos: www.kayak.nu > „Kurse“
23.08. - 25.08.02 **Sea Kayaker Meeting** („Stockenträffen“) in Stocken/Orust
Location: Stocken (Island of Orust) northern of Göteborg (western coast)
Camping: Stocken-Camping - www.stocken.nu/swedish/index.asp
Contact: Th. Åhlberg - friluftsliv@orust-kajak.se
Infos: www.orust-kajak.se

Other Commercial Tours:

Greece

Milos Island

Region: Milos (
Infos: www.seakayakgreece.com

Israel

Company: „Terra Santa Kayak Expeditions“
Region: Cyprus, Greece (Rhodos, Halki), Israel, Turkey, Red Sea
Infos: <http://seakayak.co.il>
(28.04.02)

Edited by Udo Beier, DKV-Speaker of German Sea Kayakers. Please let me know about further events:
udo.beier@t-online.de

Lite om mat

av Richard Kohlström

Spagetti con aglio et olio et peperoncini, en paddelmiddag som minner om Venedig

Första gången jag var i Venedig var i början av 90-talet, det var en otroligt varm, kvav dag i mitten av juli. Vi hade åkt vaporette och tittat lite ytligt på de flesta sevärdheterna, barnen var hungriga och vi alla törstiga, så vi letade upp en liten restaurang. Den var liten, bara en handfull bord. På den tiden var det lätt att få barnen mätta, nu är dom veganer och får sköta sig ganska mycket själva.

Nåväl, väl inne på restaurangen bad vi om något lätt att äta och rekommenderades "spagetti con aglio, olio et peperoncini" plus vatten och lite vin.

In kommer ett fat med spagetti lite oljig och med små röda och vita saker i. Det var vitlöken och peperoncinin. Det var otroligt gott och så starkt att svetten rann. Lite bröd följde med så vi kunde suga upp allt från fatet och tallrikarna. Värmen utomhus hade inte en chans efter detta. Det var kanske det som var meningen. Efter detta har vi skapat en liten huslivrätt hemma och ute på skäret.

Spagetti av något välsmakande italienskt märke. Jo, det märks skillnad i smaken. En **vitlök** (mindre för två, stor för tre) skalas och finhackas.

Olivolja, gärna av en fruktig typ, en dl

ungefär.

Peperoncini, en tre, fyra frukter. Det är ena elaka rackare, starka som fan så var försiktig. Hacka dom och blanda ihop med vitlöken och oljan.

VAD DU ÄN GÖR så peta dig inte i ögat efter att ha hanterat dessa peperoncinis eller piripiri. Gå inte på muggen heller utan att ha tvättat händerna i riktigt kallt vatten.

Basilika, är ett måste i italiensk mat! Ta färsk eller torkad, ganska rejält för det är gott och blanda ner i röran. Denna röra ska vara halvtjock så fyll på med olja om det behövs. Lite salt och ev lite svartpeppar på.

Medan spagettin kokar färdigt måste Du riva en duktig hög med **parmesan** för sån måste också ingå i en god pastarätt. Det ska vara riktig parmesan. Sånt där som dom säljer på burk eller i påse kan Du ge till småfåglarna möjligen.

När spagettin är klar rör Du om den med lite olja. Samma olja som i röran. Sen serverar Du detta varmt med röran, lite bröd, kanske lite ruccolasallad, färsk tomat och ett kraftigt rödvin. Copertino och Inycon är goda.

Bon appetito!

När jag bara tar med mig ett par mackor och en termos te så brukar jag göra specialmackor. Fyra skivor, ganska tunna, av bröd enl. bilaga. På dessa smetar jag ut ett tunt lager pesto och lägger ovanpå den några skivor god ost. Min favorit är en ganska lagrad herrgårdstost.

En gång i slutet av åttiotalet följde jag med ett gäng PADI-dykare på en dykhelg i Norge. På vägen dit plockade vi i Åre upp kökschefen på Diplomat, han var dykare och fixade med allt käk under helgen. Snacka om lyx. Han träkolsgrillade, ordnade frukost, lunch och middag och dök, vi fick inte ens diska för det hann han också.

Kajakfolk brukar ju bulla upp ganska duktigt men de har en bit kvar tills de mäter sig med dykare. Ska man dyka så behövs det mycket mat för det kan vara kallt och tungt.

En del tycker att det funkar bra att koka makaroner och stjälp i en förpackning frysta köttbullar på slutet. Eller koka tortellini. Den här dykhelgen hann vi prata en del mat med denne kock. Han ryste vid tanken på så lättvindig mat.

Vi fick med oss några tips. Samtidigt som Du köper makaronerna, tortellinin mm så stoppa med en vitlök och en förpackning grädde, går utmärkt med soyagrädde också, och en broccolibukett. När Du kokat makaronerna så fortsatt med samma vatten och förväll broccolin på en gång. Hacka några vitlöksklyftor, dela broccolin och rör ner alltihop plus grädden med makaronerna eller tortellinin.

Vill, och törs man, äta korb eller köttbullar så kan dom ju få åka med efter tycke och smak. Nog låter det väl

trevligare än snabbkokta makaroner och halvkalla köttbullar.

I februari numret 2000 av SeaKayaker skriver "Doc" Holiday om hur han under en ensampaddling från Flensburg uppefter Danmarks kust och över Öresund till Malmö livnärde sig på det han hittade på stranden och i vattnet. Knaprade sjögräs som snacks, grävde rötter till 'kaffe', tog en slurk valnötsolja och 'violet syrup' som extra före överfarten.

Det finns ju en hel del ätbart i våra vatten, inte ska vi väl behöva importera sjögräs, sockertång och annat från Japan heller! Ni som kan sänthär kan väl lära ut det till oss andra! Det är ju lite fånigt att få reda på en del via SeaKayaker.

SeaKayaker är ju en trevlig publikation fast den ju oftast handlar om förhållandena overthere. Det är ju lite märkligt att det händer så mycket incidenter framför allt uppe i de nordöstra delarna av staterna. Dom går ut i för hårt väder, drar sig inte ur när det börjar bli svåra förhållanden utan ska fram till varje pris. Ett pris som ibland innefattar livet, inte bara deras eget utan andras också. Dom går runt och klättrar och har sig.

Det verkar inte finnas något säkerhetstänkande eller själbevaringsdrift. Är det så illa ställt eller har jag missuppfattat saken? Jag tycker det blir lite trist att gå på gång läsa om likartade dumdristigheter.

Richard Kohlström
www.kayaker.se
richard@kayaker.se

Havspaddlarnas
Blå Band

Min tredje HBB- paddling

av Jim Danielsson

Med sina klippiga stränder utgör det långsmala Svinesund en naturlig gräns mellan Norge och Sverige. Där sundet är smalast och strömmen starkast ligger det gamla färjeläget. Platsen utstrålar en oemotståndlig magi.

Långt före bilarnas och den högvälvda brons tid bromsades hästfororna ned för de branta backarna, forslades med den lilla färjan över sundet och stretade upp för backarna på motsatta sidan. Körkarlar, hästar seldon och vagnar sattes på prov. Färjkarlarnas skicklighet var också avgörande för en lyckosam passage.

Även sentida HBB-paddlare möts av platsens magi. Här lastar och sjösätter de sina kajaker och påbörjar den långa färden. Och nu år 1999 var det åter dags för mig. Strax efter midnatt mellan den 15

och 16 maj startade jag ännu en Sverige-paddling, min tredje för HBB och min femte totalt – två gånger under yrkesverksamma tiden med begränsad ledighet paddlade jag nämligen kusten i etapper.

Rekordet hölls ännu av Jan Andersson och Lars Brindt med 32 dagar. Under 1998 gjorde jag tre misslyckade och avbrutna försök att återta rekordet. Jag hade nu delat min paddlestrecka 2 252 kilometer från år 1996 med 31 dagar och visste att det dels fordrades ett dagsgenomsnitt av 72, 645 kilometer för att notera nytt rekord, dels att sträckan inte blev längre än den från 1996. På kartorna hade jag markerat var jag varje dag måste befinna mig för att hålla tempot. Som extra kontroll ingick 31 st små mjölkpaket i provianten. Jag skulle förbruka ett om dagen. Om de räckte ända fram skulle jag nå rekordet.

Det började inte heller denna gång så bra. Under packning av kajaken på stranden kvällen före avfärd, förlorade jag ett ögonblick balansen. Vänster arm var långt inne i aktre lastutrymmet. Den spända muskeln klämdes hårt mellan sargkanten och min fallande kropp. Det tog värre än jag först trodde.

I nattens mörker strax efter start tilltog smärtan i armen och omöjliggjorde paddelföring på normalt sätt. Med ett kort doppande av paddeln med rak vänsterarm och ett kraftigt tag med högern jämte roderkompensation, avverkade jag på 18 timmar 88 kilometer första dagen. Armen var gul och blå. "En riktig HBB-arm!!" (Red:s anm.) Andra dagen paddlade jag 77 kilometer på 16 timmar, tredje 81 kilometer på 17 timmar, fjärde 91 kilometer på 19 timmar och 20 minuter och hade då nått Hallands Väderö. Armen var nu blå och

svart men smärtan var nästan borta och jag paddlade normalt igen.

Efter hand föll jag in i en bekväm lunk. Frukost, lunch, kaffe, energikakor och övrig förplägnad intogs ombord, i lyckliga stunder i medvind, varvid jag gled några hundra meter under måltidens gång. Jag åt ofta men lite varje gång och gick endast marginellt ned i vikt.

Emellanåt, när tillfälle gavs, pressade jag in kajaken i en vassrugge eller ställde den på grund, kröp längre ned i sittbrunnen, la huvudet på packpåsen och slumrade in en stund. Speciellt i vassruggen njöt jag, gömd för yttervärlden med susande musik från lätt vindvajande strån. Först när lägerslagning blev aktuell lämnade jag den ombonade bekvämligheten i sittbrunnen.

Att paddla kusten i etapper, som jag gjort två gånger, har väl sin särskilda charm, men det är också förenat med många landtransporter till och från och förtrollningen bryts gång på gång. Men som sagt, därtill var jag nödd och tvungen. Däremot att färdas längs hela kusten i ett enda svep, att vistas där ute i havsriket i exklusiv och lyxig ensamhet, att slutligen sitta vid strandkanten till Torne älv och se tillbaka på en färd som ofrånkomligen givit ökad insikt om både natur och eget liv, det känns för mig som paddling i en annan division.

En finsk paddlare vid namn Petri Sutinen färdades just nu mig ovetande längs Norges kust söderut. Han fortsatte omedelbart längs Sveriges kust med en HBB-paddling som skulle komma att låta tala om sig.

På dag 23 passerade jag Härnösand. Mitt dagsgenomsnitt var då 72,478 kilometer. Eftersom jag paddlat genare än år 1996, låg jag på rekordtempo. Några dagars envis motvind utmed övre norrlandskusten sänkte dock genomsnittet. På Degerfjärden och Nordmalingfjärden fick jag tung sjö emot mig. Den nordvästliga motvinden blåste mellan sex och elva sekundmeter. All bonus jag paddlat in uttraderades.

Men sjörapporten spådde omslag till sydlig vind. Jag ställde tältet oskyddat på sydsidan av en ö, så jag säkert skulle vakna om vinden verkligen vände. Vid ett-tiden på natten började vågor slå mot stranden och tältduken fladdrade – vinden hade vänt. Jag fortsatte omgående norrut.

Livet var gott. Kroppen kändes senig och stark. Jag paddlade mellan 16 och 20 timmar varje dygn. Med ett sista pass på 99 kilometer nådde jag på dag 30 Virtakari udde vid Torneälvens utlopp. Klockan 21 la jag handen på riksröse nr. 59. Rekordet var sänkt med två dagar. Jag hade paddlat 2 212 kilometer med ett dagsgenomsnitt av 73,733 kilometer.

Och jag hade ett mjölkpaket kvar.

Mitt nya rekord blev ännu mer kortlivat än det jag noterade år 1996. Den suveräne Petri Sutinen gick senare samma år iland på tiden 23 dagar. Han paddlade 2 119 kilometer med ett dagsgenomsnitt av 92,130 kilometer. Det kändes helt rätt, ja faktiskt som en ära, att få överlämna rekordet till Petri – en man

i sina bästa år, friluftsmänniska sedan barnsben och en paddlare som behärskar kajakpaddlingens alla grenar. Dessutom, ett rekord med rätt kvalitet ska inte kunna hållas av en 65-åring. Veteranrekordet är dock i skrivande stund ännu mitt.

Kan Petris rekord slås? Ja, det tror jag. Antingen av Petri själv eller av en annan paddlare som också besitter de speciella egenskaper som fordras. Här finns ingen penningssumma som lockar. Här finns inga specialsträckor, matdepåer eller obligatoriska vilostunder. Här fordras en paddlare med omdöme och förmåga att kunna utnyttja sina fysiska och mentala säkerhetszoner till det yttersta och ändå förbli inom desamma. Här fordras en paddlare som i ensamhet och ofta längs ödslig kust kan upprätthålla ett dagsgenomsnitt av 100 kilometer dag efter dag i bleke, dimma, regn, sol, vind, sjö och mörker.

Finns, förutom Petri, en sådan paddlare?

Ja, någonstans finns han.

Dock, de flesta som paddlar HBB har inga rekord i sikte. De tillgodogör sig unika upplevelser som består av att färdas längs omväxlande kustlandskap i enkel och okomplicerad farkost. De upptäcker ibland sidor i sin karaktär som de inte visste de hade. Och de får garanterat med sig minnen de aldrig glömmet. Och det är ju ett rekord i sig.

Läsvärt

PÅ SOMMARFÄRD I KANOT

av August Ramsay

Håkan Jernehov berättade om denna bok i nummer 8 av Nyhetsbrevet och jag tyckte det var dags med en liten påminnelse, ty det är en underbar skrift som förtjänar all uppmärksamhet.

Boken handlar om några olika kajakfärder i Finland och utspelar sig i slutet av 1800-talet. Inte bara det att klädsel, utrustning m.m. skiljer sig brutalt från våra dagars färgglada plast, goretex o.s.v., utan sedan har vi SPRÅKET mina vänner! Ramsay var en lärd man och visste att föra pennan, dessutom hade karln humor. Texterna ledsagas av synnerligen vackra "teckningar" (kopparstick antar Håkan) som förutom att vara vackra också ger en idé om situationen.

Vasa Kanotklubb har låtit nytrycka boken och jag är innerligt glad att de inte, likt i många fall med nytryckningar, fallit för frestelsen att modernisera språk, stavning och teckensnitt.

Ja, det är verkligen en vacker liten bok och förutom att berätta om själva färderna och kajakens alla företräden, lämnar Ramsay också en del tips om utrustning, säkerhet, kajakbygge och annat.

Boken finns att beställa från Bertel Backholm, Matmorsviken 4, 653 50 Vasa, Finland, bertelb@nic.fi och kostar 10 Euro + porto.

hälsar Karin Mentzing

Balans i livet!

av Inge Bäckström

Stigfjorden mellan Tjörn & Orust ligger öde och stilla med minus 3 grader i luften denna tidiga novembermorgon när jag anländer Röra Strands båtramp. Havet ligger som en mastodontspegel och bara väntar på mig och min kajak. Jag kan ej motstå att först låta barnasinnet ta över genom att leka "isbrytare" inne i Mjölkeviken där ett tunt isskikt bildats. Ett härligt frasande ljud avbryter den ljuvliga tystnaden när kajaken bokstavligt väljer över det tunna isskiktet.

Skulle någon se mig nu, så skulle dom säkert ruska på huvudet, "ja stadsbor... "!

Vänder och följer min isränna genom att i ensam majestät snirklar mig fram mellan öarna västerut i sällskap med ståtliga hägrar och svanar medan skarvarna sitter på kobbarna med sina utbredda vingar, som olycksbådande kors. Men, nu håller solen på att klättra upp och skiner kort därefter från en klarblå himmel. Kan man ha det bättre? Knappast!

Tar en kort fikapaus på Kälkerön, som jag övernattade på under en kajakfärd sommaren 2000. Fortsätter färden mot Valön, som jag rundar och därefter genom det vackra och ödsliga Hälsösundet. Den totala tystnaden och ensamhets känslan är både påtaglig och obeskrivligt skönt!

Att under dessa betingelser glida fram i kajak måste nog betraktas som ett privilegium!

Man känner sig verkligen liten när man befinner sig bara några cm ovanför vattnet i kajakens ombonade sittbrunn. I takt med ryt-

miska paddelrörelser har nu vardagsstressen släppt som jag lämnade kvar på land. De monotona paddlandet är ingen nackdel, utan mycket meditativt. Alla "måsten" släpper sitt järngrepp. Pulsen och musklerna slappnar av. Hjärnan rensar ut allt vardagligt bråte som man packat ned i "ryggsäcken"! Jag känner hur kroppens egna läkande krafter fyller på depåerna medan själen får en välbehövlig återhämtning.

Fortsätter kajakturen österut mot N Björnholmen och följer dess östra sida söderut ned till Kvarnvik och intar en sen och efterlängtat lunch. Förevisar Kråkholmarna och det spegelblanka havet (Fjorden) och de vackra klipporna genom fotolinsen.

Dagen lider mot sitt slut. Skuggorna kryper upp på de kala skärgårdsbergen. Havet badar i ett orangefärgat solljus i den sena och stilla novemberkvällen. Kort därefter försvinner aftonsolens majestätiska rodnad över ett skimrande hav och tar med sig min friluftsdag. Men, det kommer fler...

Vid mörkrets inbrott landar jag återigen vid Röra Strands båtramp. Lyfter upp kajaken på biltaket och läser den omsorgsfullt. Byter ut våtdräkten och paddeljackan mot en ledigare klädsel. Jag avslutar dagsturen med en kopp kaffe medan jag vemodigt blickar ut över ett nästan kolsvart hav som jag just lämnat. Detta är livskvalite för mig. Och nu är det även bekräftat vetenskapligt, nämligen: att det mest hälsofrämjande är just friluftsliv!

En friluftsupplevelse som ger balans i livet!

Kajakpaddlingens mysterier

- Åland

av Carl Johan Rydh

Vilka är de bästa knepen för att få en så njutbar kajaktur som möjligt? Erfarenheterna från en kajaktur i den åländska skärgården 2001 har gett nya perspektiv på kajakpaddlingens mysterier. Amatörkajakforskarna Carl Johan Rydh, Erik Ridderby och Thomas Tjellström redogör här för sina empiriska studier och teorier om ökenpaddling, vattenbalans och sjötermer.

Efter ett år av mentala förberedelser var det äntligen dags att omsätta teori i praktik för att i ny expedition belysa kajakpaddlingens mysterier. Detta år hade den åländska skärgården valts som studieområde. Då vi lämnade Tokholma (Stockholm) med färjan såg vädret oroväckande klart ut. Som tur var slog det om och vi kände oss segervissa då de första regndropparna mötte oss när vi körde av färjan i Mariehamn. Regnväder var vi allra bäst rustade för.

Erfarenheterna från den regntunga sommaren 2000 hade påverkat vår packning detta år. I de fysiska förberedelserna ingick presenning, extra regnkläder, tvättmedel, torra ombyten och vintersovsäck. Dessutom var simhuden fortfarande kvar mellan tårna från föregående sommar. För den allmänna trivselns skull hade våra kläder genomgått en tuff behandling

för att avlägsna gammal surlukt. Ariels tvättrådslinje rekommenderade tvättmetoden 90-90-90 (% Klorin- tvättid minuter- temp) vilken visade sig vara mycket effektiv.

Det visade sig dock att regnet var högst tillfälligt. Resten av turen bjöd på sexton dagar solsken och träning i ökenpaddling.

Ökenpaddling

Den mesta tiden av paddelturen syntes bara stora blå moln på himlen. Kajakpaddlingen hade därför vissa likheter med en ökenvandring. Det var folktomt, obefintligt med sötvatten och en ständigt gassande sol. Då är det lätt att få solsting och hallucinationer. Om ett par kajakpaddlare iklädda beduinsjalar ropar *shalom* är det inte säkert en hägring utan kompisarna som har maskerat sig. Zinkpasta kan användas för att sminka en passande hudfärg till förklädnaden.

Värmen gjorde att vi sprudlade av idéer till konstruktionsförbättringar av olika detaljer på kajaker och utrustning. När vinterkylan kommer kan det ju vara kul att omsätta idéerna i praktiken. Ett problem med värmen var risken för deformation av materialet. Gummiluckor tenderar att smälta ihop och kladda ner över-

allt. Termoplast, som är varm i sig självt, ökar risken för brännskador hos paddlaren. För att undvika materialproblem bör utrustningen i de fall det är möjligt tillverkas av hårdplast eller stål.

Det fanns tendenser till att alkoholen i kompassen kokade vilket fick stävjas genom att kylvatten hölls på med jämna mellanrum. Tankar väcktes om att lägga ett par kylvattenslingor runt kompasshuset. En kylslinga bör även ledas till medhavda gasflaskor som annars kan bli överhettade. Var försiktig med gnistbildning och öppen eld då det inte är skoj om torpedliknande explosioner sker i lastutrymmet.

Av någon anledning har utvecklingen av flytvästar stått still medan annan utrustning går att hitta i en mängd olika material och utföranden. Traditionellt används materialet cellplast i flytvästar-ett material med icke erkända andningsegenskaper. Den händige kan dock själv förbättra flytvästans ventilation genom att borra upp lufthål på lämpliga ställen. När bormaskinen ändå är framme kan man passa på att bygga in luftkonditionering i kajaken. En enkel variant är att sätta dit luftintag i form av ett par böjda rörstumpar på däckets kompletterat med ett skärmtak över kajaken. Den mer avancerade kajakägaren kan montera in ett elverk för att ansluta ett effektivt air condition aggregat. Sedan är steget inte långt till att komplettera med uppvärmd pool, tvätt- och diskmaskin.

För att säkerställa vätsketillförseln kan med fördel en droppflaska användas.

Därmed kan även den vanligtvis fasta födan lätt intagas intravenöst. Om chokladkakor skall ätas i fast form görs det bäst efter kl 22. Vid val av chokladfabrikat kan det vara värt att satsa på kvalitetschoklad för att undvika att all utrustning blir chokladgarnerad. Det mumsiga chokladfabrikatets nya påsliknande förpackningarna uppskattas av alla ökenpaddlare.

Vattenbalans

Som kajakpaddlare gäller det att tänka på vattenbalansen för att orka paddla i ur och skur. Sommarvärmen gjorde att det stundtals rådde vattenbrist på havet, och då är det riktigt torrt. Efter några dagars letande kunde vi konstatera att tillgången på färskvatten är mycket begränsad i den åländska skärgården. När kajakturer planeras bör ett par dagar läggas in för vattenletande och vattenhämtning. Vattnen av bra kvalitet hittas i de flesta fall i små samhällen flera kilometer från kusten. Det godaste vattnet under resan hämtades från en brandstations högtrycksvattenslang som var kopplat till en myntautomat. För att undvika att armarna blir så långa att de släpar i marken är det bra med en dragkärra då vattnet skall transporteras flera kilometer till kajaken.

När en vattenkran efter mycket letande väl hittats är ett blött tips att först provsmaka det innan vattenflaskor fylls på och gammalt vatten slås ut. Under resans gång kategoriserades vattnet enligt en skala efter fallande kvalitet: Kustaaviculturell, sunkvatten, algvatten, metallicavatten och Jurmo-saltvatten.

Efter att provat alla olika vattenkvaliteter följer frågan naturligt varför färskvatten även kallas sötvatten. Det vore intressant att veta vilket vatten som Svenska akademien provade då de valde namn. Våra vattenreningsförsök av havsvatten misslyckades trots tillsats av fler kilogram socker per liter. Vi kunde därmed fastställa att namnet sötvatten är en skrivbordsprodukt.

För att spara det surt förvärvade färskvattnet till dricksvatten, kan havsvatten användas till matlagning. Beroende på havsvattnets kvalitet bör det filtreras och ett stort antal filtreringstekniker provades med mixat resultat. För riktigt dåligt vattnet bör man inleda med en fingerfiltrering som avlägsnar fiskar, tångruskor och gummistövlar. Silen i kokkärlet kan användas för att avlägsna tånggråsuggor och alger. Därefter följer filtrering med tyg, kol, omvänd osmos och mikrofiltrering. Avslutningsvis behandlas vattnet med munfiltrering. Om vattnet trots filtreringen inte är till belägenhet kan havsvattnet spädas med färskvatten till önskad smak. Ett alternativ till letande efter sötvatten är att införskaffa en water maker, dvs en avsaltningsanläggning i 45 000 kr klassen. Ett självklart val för den seriöse kajakpaddlaren.

Sjötermer för nybörjare

Som kajakpaddlare gäller det att kunna behärska de fenomen som uppstår till sjöss och benämna dem vid sina rätta namn. För att undvika missförstånd vid kommunikationen med andra sjöfarare följer en beskrivning av några viktiga sjötermer.

Brottsjö är vågor som har bråttom vilket gör att kajaken går väldigt fort. Var dock försiktig så att sjön inte bryter paddeln.

Krabb sjö är en sjö fylld med krabbor. Kliv inte ur kajaken barfota!

Vindkantring innebär att vinden trillar omkull. Var beredd på ett plask, svallvågor och att få assistera med en kompisräddning.

Gropig sjö kan var lurigt för kajakpaddlare. Helt plötsligt kan paddeln försvinna i ett hål i vattnet.

När det går *vita gäss* menas egentligen lågt flygande grågäss. Var beredd på att ducka då de kommer flygande.

Om inget rör sig i vattnet paddlar du i *bleke*. Detta beror på en hög koncentration av blekmedlet Klorin i vattnet.

Fenomenet *vasspaddling* innebär antingen genväg eller omväg. I det första fallet går kajaken så in i vassen fort och sträckan till målet förkortas. I det andra fallet bjuder vassen på övermäktigt skarpt motstånd vilket gör det bättre att fly än illa vasspaddla.

Fenomenet *dyningar* har egentligen två betydelser, nämligen (1) paddling i dy, eller (2) paddling bland dynor som flyter på vattnet. I båda fallen går det trögt att paddla.

Man bör också känna till att en *vindby* är ett litet vindpinat samhälle. Tag på en vindtät jacka innan du går iland här.

För att få ut maximalt av en resa är det

bra att vara påläst om det land man reser i. Våra inledande kunskaper om Åland och Finland handlade mer om tro än vetande, vilket gav utrymme för diskussioner. Vi gjorde vårt bästa för att skrämma upp Thomas att han skulle bli tagen av polisen och hemskickad i en låda om det uppdagades att han saknade pass och sjukförsäkringsintyg. Vid planeringen av utrustning, hade vi prioriterat bort ett par kilo Lonely Planet böcker om Finland och Åland. Under resan gång utökades dock våra kunskaper genom egna erfarenheter och sommarens etta i pocketbokstoppen *Populärmusik från Vittula* (av Mikael Niemi). Denna bok gav oss djupa och ovärderliga insikter om norrlänningars och finländares liv och leverne.

Då paddlingen inleddes kunde vi snabbt konstatera ett par skillnader mellan den finländska och svenska skärgården. Den klart största skillnaden är det stora antalet mumintroll som springer omkring överallt på öarna. I vågornas brus hördes ständigt Arja Saijonmaas gamla schlagerhit *Högt över havet*. Ytterligare en faktor som gör att det känns att man är i den finländska skärgården är det faktum att klockan får dras tillbaka en timme.

Vill man uppleva stillhet och få andra båtar är den åländska skärgården att betrakta som ett paradiset i ödemarken. De 26 000 åländska invånarna ser man inte mycket av ute i skärgården. Den mänskliga aktivitet som kan ses under ett par dagar är en och annan fiskodling och någon flock med segelbåtar. Regelbundna färjeturer upprätthåller kommunikatio-

nerna mellan de större öarna med bofast befolkning. Färjorna kan erbjuda en snabb transport till lugnare vatten för kajakpaddlaren om man råkar bli inblåst långt ut i skärgården.

De få gånger vi kom i kontakt med civilisationen försökte vi identifiera den finländska folksjälens. Medan svenskarnas folksporter är Tipsextra, stormarknads-handlande och golf har finländarna en annan trevlig aktivitet. Vid ett strandhugg i den lilla staden Kustavi kunde vi snabbt konstatera att folksporten i Finland är spjutkastning. Spjutkastning med kompisarna är tydligen en naturlig del av vardagen och spjuten följer med överallt, på biltaken, restauranger och snabbköp. Vi blev dock aldrig utmanade och kunde därmed inte försvara de blågula färgerna.

Vi förstod snart att aluminiumbåtar av märket Buster tillverkas i Finland. En möjlig förklaring till att denna stryktåliga båt har uppfunnits i Finland kan vara att finländare inte använder bryggor. Istället ses diskreta båtramper vid varje hus och hamn som det är lätt att kasta i båten från. En av de få gångerna vi fick tillfälle att stå på en kaj besannades vår misstanke om att finländare tror att alla båtar är gjorda i stryktålig aluminium. En färja modell större skulle lägga till med breddsidan vid en angringsplats. Där hade dock en fritidsbåt lagt till trots tilläggningsförbud. Efter mycket tutande blev kaptenen svettig över förseningen i tidtabellen och han bestämde sig för att sakta köra emot kajkanten med stäven. Det var dock ingen liten aluminiumbåt som kom glidande. Efter den kraftfulla

tilläggnigen som spräckte stäven med ett brak som knallade över fjärden kunde vi lägga ytterligare ett ord till vårt finska ordförråd. Kaptenens *perkele* ekade nästan lika högt som det första brakets.

Just att lära sig finska kan nog ta lång tid om man inte dricker mycket Koskenkorva eller Finlandia vodka. För att lätta på tungornas band hålls språkurser lämpligen på *Alko* som är finländarnas motsvarighet till systembolaget. Våra fördomar om fåordiga och introverta finländare besannades då konversationerna bestod i utväxling av orden *Jaa* respektive *Neej*. Det är fortfarande ett mysterium att finländarna har lyckats bli världsledande inom kommunikationsteknologi. En möjlig förklaring är att den största andelen säljs på exportmarknaden.

En stor skillnad mellan svenska och finska hus är att det alltid går att hitta en bastu i nästan alla finska hus. Detta lokala bastubeteende anammade vi i sann finsk anda enligt konceptet -*Varför njuta när man kan lida?*.

Under resans gång hittade vi två intressanta åländska näringsmedel. En portion Ålandspannkaka gör att man står sig riktigt länge. En annan lokal bestseller är det exotiska åländska svartbrödet. Detta bröd är säkert mycket näringsrikt då man lyckats äta det. Nästa kajaktur skall en bandsåg stuvras med för att kunna såga ned det svarta spånskivebröd till mindre, ätbara bitar.

Tält och Trix

På Åland finns inte någon allemansrätt och före tältning bör man därför ha markägarens tillstånd. Det var därför med stor spänning vi betraktade de få båtar som körde förbi våra lägerplatser. Var det möjligtvis landsfiskalen som skulle köra iväg oss?. Under hela paddelturen såg vi dock aldrig någon verklig tältpolis. Militära skyddsområden bör dock undvikas - om det går.

Vid tältning på en kal berghäll brukar sömnen inte bli så djup att snarkningar uppstår. Om tältet däremot är uppsatt på en mossbevuxen klippa eller på en gräsplätt ökar risken dramatiskt för att tältkompisen kommer ned i djup REM sömn med grova snarkningar som följd. För att inte få förstörd nattsömn kan tältkompisens liggunderlag göras riktigt ojämnt genom försåtminering med kantiga stenar och spretiga kvistar. Den praktiske ser till att ordna detta redan vid uppsättningen av tältet.

Vid packning av kajaker kommer alltid frågan upp om vilka grejor som verkligen behövs på resan. Ett kärt gammalt diskussionsämne var huruvida toalettspaden kan ersätta reservpaddeln eller om reservpaddeln kan ersätta toalettspaden. Det slutade dock med att båda fick följa med på resan.

Vissa livsmedel är som bekant känsligare för omild behandling än andra. Till vår stora glädje kunde Thomas efter en veckas tid trolla fram ett par meloner ur kajaken och konstatera "Melonerna är hela- inte ens klämskadade".

Som ägare till en fungerande mobiltelefon var Thomas största sysselsättning under resan att förse oss övriga paddlare med kommunikationsmöjligheter. För ändamålet hade han byggt en adapter för laddning av mobiltelefonbatteriet med engångsbatterier. Detta visade sig fungera bra och en god gissning är att användningen av adaptorer kommer att öka i framtiden. Flexibiliteten ökar dramatiskt genom hopkoppling och kombinerat av olika saker. Tänk vad trevligt att kunna koppla ihop tre havskajaker till en K3a!

Vindpaddling

Det kan vara långt mellan öarna i den åländska skärgården vilket gör att det kan blåsa upp ordentligt. Under ett par dagar brallade det på riktigt ordentligt, vilket gav nyttig träning i vindpaddling. Fluorvalla på skrovet gav väldigt bra glid i medvind. Röd klistervalla rekommenderas däremot vid motvindspaddling för att underlätta forcerandet av höga vågor. Polarfararna använder termen white out om sikten är noll och analogt med detta bör ordförrådet även utökas med ordet wind out. Vindbyarna tenderar att ständigt spraya glasögonen med saltvatten vilket ökar risken för felnavigering. För att slippa släppa paddeln vid rengöring av glasögonen borde de utrustas med ett par vindrutetorkare.

Då en viss vindstyrka överskrider övergår duschandet till badande. Detta är en av de många lyxiga fördelar kajaker har jämfört med fritidsbåtar. Fritidsbåtar är sällan ens utrustade med dusch medan kajaken erbjuder ett helt badkar. Då vindstyrkan ökar så mycket att badandet

övergår till simmande är det dags att plocka fram periskopet och ta på sig dykarmask och snorkel. Alternativt kan man uppsöka en lägerplats där tältet inte utsätts för vindhastigheter över 28 m/s. I annat fall kan tryckvågorna orsaka att damm inuti tältet virvlar runt och ger en irriterande hosta, såvida dragkedjorna inte blåst sönder och ökat ventilationen.

Under hårda paddelpass med kapell över sittbrunnsöppningen, passar insekterna i kajaken på att krypa fram ur sina skrymslen. Dessvärre är de snabba på att försvinna då de skall viftas bort från benen. Det enda som syns efter dem är vattendroppar. Kanske det ändå bara är svett-droppar som rinner utmed benen? Kommande paddelturer kommer att ägnas åt att hitta lösningen på de krypande insekternas gåta.

Carl Johan Rydh, Kalmar

H Ä F T E N

Färdberättelser av Jim Danielsson

Sveriges Kust

om den första erövringen av Havspaddlarnas Blå Band 1991.....25:-

Oskarshamn - Gotska Sandön

om en kajaktur runt Gotska Sandön, Gotland och Öland.....15:-

Trilogi - Sommar på Vänern, Höst på Vättern, Vår på Hjälmarén

om insjöfärder med havskajak.....15:-

Porto 10:- tillkommer oavsett om du köper ett häfte eller alla tre.

Häftena beställes från Kontaktnätet

c/o Karin Mentzing, Marieberg, 640 20 Björkvik, tel:0155 722 60,

karin.mentzing@swipnet.se

Färdberättelser av Leif Strandberg

Min Långfärd längs Västkusten

Min långfärd längs Norrlandskusten

Kåserier

Häftena beställes av

Leif Strandeberg, tel:0911 196 79 leif.strandberg@mh.luth.se

SKÄRGOTT

Häfte om matlagning för kajakister. Recept och tips.....40:- + porto

beställes av Hild Lorentzi, tel: 0155 575 56 hild.lorentzi@telia.com

---

PADDLA KAJAK och TÄLTA I BOHUSLÄN

Häfte med tips om färdvägar och tältplatser

allmansrätt, turistbyråer, vandrarhem, väder m.m.

beställes av Thomas Åhlberg, tel: 0304 512 00 friluftsliv@orust-
kajak.se

Finns även som pdf-fil och kan laddas ner från www.orust-kajak.se

OM Kajakfärd Norden

Kontakt nät för kajakfärdspaddlare i Norden

Nätet är tänkt att fungera som ett forum för information, debatt o.s.v. Innehållet i vår "tidning" Kajakfärd, står vi medlemmar tillsammans för. Till Kajakfärd kan du skicka artiklar om paddling på olika platser, matrecept för stormkök, beskrivningar på hur man tillverkar sina egna friluftsprylar, debattinlägg, kåserier, tekniktips, information om träffar, turer och annat som är på gång.

Kort och gott; artiklar och information om allt mellan himmel och hav.

I medlemsförteckningen kan du t.ex. finna kajakfärdorganisationer, paddelkompisar eller någon som kan ge tips för ett område du tänker paddla i.

Ingen ska tjäna pengar på Kontaktnätet, utan medlemsavgiften går oavkortat till produktion och distribution av Kajakfärd. Tidningen kommer ut när tillräckligt med material finns, varför medlemsperioden inte är tidsbestämd och hur många nummer det blir för en medlemsavgift beror på vad kopiering, porto o.s.v. kostar, det brukar bli c:a 5-6 nummer/period.

För att bli medlem:

Svenska kajakister:

Sätt in 100 svenska kronor på P.G. 100 28 52-0

Skriv "Kontakt nät" som mottagare och ditt namn, adress, tel, e-post o.s.v. i meddelanderutan, så kommer Kajakfärd och Medlemsförteckning hem till din brevlåda.

Kajakister från övriga länder:

Skicka ett brev med ditt namn, adress, tel., e-post o.s.v. + svensk hundralapp eller motsvarande belopp i annan valuta till:

Kajakfärd Norden
c/o Karin Mentzing
Marieberg
640 20 Björkvik
Sverige

tel: 0155 722 60
e-post: karin.mentzing@swipnet.se